

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPRÓVÉDELUTCA 8. Telefon száma 55-88.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPRÓVÉDELUTCA 8. Telefon száma 51-66.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérlelki: Európai függetlenségiek, Szell Kálmán tervai, A delegációk...

Európai függetlenségiek.

A mi fő- al- vagy affelbizottsága a magyar delegációnak csak van, mind dolgozó szaporán nyugodtan és kedvesen. Oh bizony, a delegáció mindenkor az a mintafüggelék marad, a minék egyszer gróf Andrássy Gyula búszkón elnevezte.

kriegsministerrel áll szemben, a nemes Ugron Gábor át tud vedelni Gabriel von Ugron kisére alázatos alakjává; valamint hogy Holló Lajos ur is, mint a külügyi albizottság ellenőrzője, „Ludvig v. Holló Chefredakteur” képeben teszi közzé nyilatkozatait, hogy a bécsi lapok úján delegációs beszédeknek európai hitellességét biztosítsa.

Távozó főispán. Brassóbeli jelentik a Kell. Krt.-nek: Mauer Mihály brassói főispán január 1-től szándékosan három heti szabadságot kapott egységének helyettesítésére.

Szell Kálmán tervai.

Nem ok nélkül tartozunk most állandóan Bőcsben Szell Kálmán, mert nem csak a delegációk ülései tartják őt oda köteve. Bőcsben most köszönjük azt a kardot, a melyet a nagy osztrák válság górcsúsi csomóját akarták keltő metszeni.

Keddeben ezt a tilkos paktumot a papulus Benfianus előtt tartották, melynek ezek észrevegyék vizsgálatán jövőjükkel. Most azonban közelében a választás ideje, Szell Kálmán tényleg elfordul a szabadelvű pártot mindenkitől, a ki Párisban, annak kormányzati idején, közölcsei összefüggésben állott.

A puska azonban visszafelé sült, mert ez az elem megrövidítve a Szell magaválasztott, összehajlít és a kik már egész nyilvánosan átszédődtek eddig az új rendszerhez, azok is most visszakérdőzködtek Bőcsből és követelik ettől, hogy lépjen az élükre és vegye fel segélyrúkkal a hazafutó nemzeti pártokkal szemben.

Ez a magyaroké annak, hogy 38 Budapestben tartózkodó szabadelvű párti képviselő meg napján nyíltan elmereszkedett Bőcsfalvára, ezt újévleg üdvözöndős.

A DELEGÁCIÓK. A magyar delegáció ülése.

Bécs, jan. 8. A magyar delegáció külügyi albizottságának ma délelőtti ülésén, mintán a jelentés beolvasását, Tiszta Kálmán elnök szólalt fel, hogy a bizottság nevében úgy Golbachowski külügyminiszternek kimerítő felvilágosításra és a bizottság munkálataiban való hűző részvételre, mint Füle Miksa elnöknek a politikai helyzetet és a bizottság felállítását essz (közvetlen) jelentésért hálafejezést, és a mit a bizottság elfogadott.

Mámoros éjszaka.

Csak egy fél-meddig jut eszembe az egész. Egy kedélyes fiatal házaspár meghalt vacsorára. Epen házasságuk egy évi evfordulóját ünnepeleik.

— Maresa! Hallja-e! Maresa! Hová tette a fület? Nagysokára kibotorkált és ajtóit nyitott. — Hallja — tamadram — már megint mit csinál? Azskik? Ki hallotta ilyenkor aludni?

Budapest, január 8.

A politikai helyzet Ausztriában. Míg a lapok egybehangzóan jelentik, hogy a mostani minisztertanács legközelebb Körber volt külügyi miniszter elnökelett alatt új miniszterium fogja felváltani, a melyben állítólag Wittke és Welserlemb is megmaradnak, sőt némelyek már az új miniszterium névsorát is közlik, addig a Fremdenblatt konstataja, hogy mindaddig nem történt döntés ebben az irányban.

Az osztrák válság górcsúsi csomóját akarták keltő metszeni.

— Maresa! Hallja-e! Maresa! Hová tette a fület? Nagysokára kibotorkált és ajtóit nyitott. — Hallja — tamadram — már megint mit csinál? Azskik? Ki hallotta ilyenkor aludni?

Nem hált semmi. Mert nem történő semmivel.

De azért megkoptam amúgy istenségimben. Az illúziók leloptak rólam. Az álmaim, ábrándjaim szétfeszültek, semmivé váltak. A hitlen eltűnt. Valóságban mi sem maradt meg rajtam és bennem abból az időből, amikor mint tizenöt éves gyermek-leány onról ábrándoztam, mint az — étvagyaim. Ez prózai ügy? De hát ha mar igy van!

A tárgyalás szelid, polgári hangja szinte jótékonyan hatott a bőséges lakoma által felzaklatott tiszteletre. Szó esett mindenről. Miért nem égnek a petróleumlámpák, melyeket a községi gránis áldozatok árán állítottak fel a fúton majdnem minden minden száz lépésnyi távolságra? Kinek a fát ütötte el a villamos? Mennyi apapagat kap hazulról a fiatal orvos, a ki csak nemreg telepedett le s már is olyan nagy lábón él, mintha lőten tudja, mennyi jövedelme volna!

— Maresa! Hallja-e! Maresa! Hová tette a fület? Nagysokára kibotorkált és ajtóit nyitott. — Hallja — tamadram — már megint mit csinál? Azskik? Ki hallotta ilyenkor aludni?

— Maresa! Hallja-e! Maresa! Hová tette a fület? Nagysokára kibotorkált és ajtóit nyitott. — Hallja — tamadram — már megint mit csinál? Azskik? Ki hallotta ilyenkor aludni?

— Maresa! Hallja-e! Maresa! Hová tette a fület? Nagysokára kibotorkált és ajtóit nyitott. — Hallja — tamadram — már megint mit csinál? Azskik? Ki hallotta ilyenkor aludni?

Három hatalmasság mint egyenrangú és egyenjogú felek közt benső egyetértést nem zavarhatta és ezennel sem zavarhatja meg az, hogy ha egyikük vagy másikuk politikájában a szövetségi viszony keretén kívül eső kérdésekben is lépés szert tesz. Ez nemcsak hogy nem költöhet fel az alárendeltség érzetét, hanem ellenkezőleg a harmadszoros legelőrebb oldalt tünteti fel, tudniillik hogy az nem sorolja meg az abban résztvevők önállóságát, hanem mindgyökérrel teljes szabadságot enged önérdékű állására és megvédésére.

Mutatja ez lejjebb azon benső viszony, a mely nehány év óta monarchiánk és Oroszország közt fennáll.

A jelenlegi külügyminiszter ur az értem, hogy 6 évi szövetségi létrehozta és így teljesen jogosult azon önzert, a melylyel 6 annak eredménye utal.

Öröndetes jövélust mutatnak azon viszonyok is, a melyk monarchiánk és annak főszomszédai, nevezetesen *Szerbia és Románia* közt fennállanak. Szerbiával szemben a köztársasági barátság érzelmek csak fokozására fog szolgíthatni azon kitüntető fogadtatás, a melyben a fiatal szerb király uralkodónk részéről csak a minap részült.

Nagy meglepéssel vette a külügyi albizottság azt, a mit a külügyminiszter a nyugati hatalmakhoz, nevezetesen az Angol- és Franciaországhoz való viszonyáról mondott. Bármi érzelmet kiserjúik is a dél-afrikai harobur, monarchiánk érdekait határozottan kívánják az *Angliánál* régóta érzelmek csak fokozására fog szolgíthatni azon kitüntető fogadtatás, a melyben a fiatal szerb király uralkodónk részéről csak a minap részült.

Nem kevésbé érdekes előtünk azon szivély viszony, a mely *monarchiánk és Franciaország* közt fennáll. Azon rokonszenv, a melylyel a magyar nemzet századok óta Franciaország iránt viseltetik, teljes békét és mai napig megőrizte és ennek képei látható kifejezést azon meleg érdeklődés, a melyt hazánk összes értelmese a küszöbön álló párisi nemzetközi szállítás iránt tanusít.

Az európai helyzetnek a fentebbiekben vázolt békés képét kiegészíti a *hágyi békekonferencia*, a mely közelített egykorán eredményt nem szült ugyan, de semmi egytől többi miközben a hatalmakat azon megszerzés célj megközelítse, hogy ha bár nem valószínű, de meg az örök béke eszébe és a haboru lehetőség még jó sokáig nem lesz kiiktartó tekintendő, hasznalassák fel minden eszköz, a mely az ultima ratio alkalmazását talán még elkerülhetővé tehetné. Ha pedig ez nem sikerül, legalább a haboru viselésnek módja által az azzal járó és teljesen soha meg nem szüntethető bajok a legkisebb mértékre szállításassanak alá.

A külügyminiszter ur előadásának utolsó részében meg két kérdést érintett, a melyek szorosra véve nem tartoznak az általános nemzetközi politika keretébe, hanem inkább közigazgatási természetűek. A miniszter ur már 1897-ben és 1898-ban foglalkozott a monarchia tengerentúli kereskedésének és az ezen kereskedés feltételeinek kérdésével.

Természetesek és tisztelgelmélőnek tartja azon fájdalmas érzést, a mely külügyminiszter ur részéről, minden itá, hogy monarchiánk nehályatalmi állásának, melyet Európában elfogad és melyt éppen a miniszter ur oly méltóságos és sikeresen érvényesít, ezen egy világrészről túl sehol nyoma nem látható. Valószínű, hogy e tekintetben jó hosszú ideig nem fog beállani oly változás, a mely a külügyminiszter ur *szándékainak* valószínűsítését lehetővé fogná feltüntetni.

A mi a külügyminiszter ur által érintett másik kérdést a kivándorlási illeti, szomorú ugyan, de a valószínűség teljesen megféle azon kép, melyet a miniszter ur e tárgyról nyújtott.

Mindzek után azon indítványt terjeszti az országos bizottság elé, hogy a költségvetés kiegészítésére a külügyminiszter ur által követt politikát úgy a vezetésre, mint a gyakorlati keresztülvételre nézve feltétlenül helyes, a miniszter ur irányában külügyminiszter urt éppen olyan ügyes, mint méltóságos és sikeres vezetést a legelőrebb elismeréséjezi ki és a külügyminiszter urnak 1900. évi költségvetését általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

A külügyi albizottság ezt a jelentést elfogadta, hitelesítette és annak a plénumban való előzetesbeszédét Falk Miksa előadót bízta meg, mire az ülés véget ért.

A magyar delegáció *zárszámadási albizottsága* ma délután 4 órakor gróf *Keleghecz István* elnöke alatt ülést tartott. Jelen voltak a közös kormány részéről *Goluchowski Agenor* és *Kallay* miniszterek, *Flener* közös főszászszék elnök, *Spain* tengerügyi és tengerészeti osztály főnöke és bejelentett képviselői. A magyar kormány részéről *Széll* miniszterelnök és *Lukács* pénzügyminiszter.

Előnk az ülés megnyitván, *Miklós Odún* előadó általánosságban ismerteti az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételének 1897. évi zárszámadásait. A hitelevonások figyelembevételével 1897-re engedélyezett összes netto-szükséglet kelt 129,909,798 ft

64 krt, a melylyel szemben az elszámolt vãmjövõdeki felesleg levonása után a kiadások végösszege 109,018,350 ftot tesz ki, a tényleges kiadás tehát 13,891,448 ft 8 krral kisebb az előirányzatnál.

A tárgyalás további folyamán báró *Krieghammer* hadügyminiszter a hadsereg rendkívüli szükségletében engedélyezett oly hiteleknek meghosszabbítását kérte, a melyek már tulajdonképen hitelesítettek. A bizottság hosszas tárgyalás után az előadónak azon határozati javaslatát fogadta el, a mely szerint az osztrák-magyar közös zárszámadási fog szempontjából az ilyen hitelmeghosszabbítások nem helyesek, feltétlenül kerülendők és precedenset a jövõre nézve semmiképen sem képezhetnek. Tekintettel azonban arra, hogy itt a bizottság által már két éven át engedélyezett hiteleknek további kiterjesztéséről, illetve felhasználásáról van csak szó, kivételesen a jelen helyzetet szem előtt tartva, ezen hitelmeghosszabbítás az 1898-iki zárszámadásig a hadügyminiszternek megadatni javasolja.

Mohay Sándor a zárszámadás több tételénél előforduló túlkidadásokra hívja fel a bizottság és a hadügyminiszter figyelmét.

Báró *Krieghammer* hadügyminiszter megadja erre vonatkozólag a felvilágosítást és hivatozik arra, hogy ilyen túllepeseknek a jövõben elkerülése czéljából 1898-ban és 1899-ban az illetõ tételeket lényegesen magasban prelimitálta, úgy, hogy a túllepes szükségse elkerültessek. Ezzel az általános tárgyalás véget ért.

A részletes tárgyalásnál, a melyben mint előadók gróf *Thorotzkay Miklós* a tengerészeti, *Szék* György a pénzügyi, *Mohay Sándor* a külügyi, *Miklós Odún* pedig a hadügyi zárszámadásokra tettek meg részletes előterjesztéseiket, a felmentvényt, tekintettel arra, hogy a közös kormány a legszigorubbán megakadott az országos bizottság határozataihoz, megadatkát, a bizottság külön kiemelte azt, hogy a költségvetés elkészítésénél a tényleges szükséglet kelõleg szem előtt tartottat, a mi külön abból is, hogy a hadügyi kormányzat rendkívüli nagy összegû költségvetésében a kiadások végösszege mindössze 130,000 fttal lépte túl a tényleges előirányzatot. Erre az ülés este 6 órakor véget ért.

A magyar delegáció pénzügyi albizottsága ma délelõtt 10 órakor báró *Harkányi Frigyes* elnöke alatt ülést tartott. Jelen voltak a közös kormány részéről báró *Krieghammer* közös hadügyminiszter, *Kallay* Beni közös pénzügyminiszter, továbbá *Szentgyörgyi* osztályonok, *Urban* órnagy a hadügyminiszter hadsegéde, báró *Pongrácz* Frigyes udvari tanácsos, báró *Tallian* osztálytanácsos és gróf *Sapáry* Tibor miniszteri fogalmazó; a magyar kormány részérõl *Széll* Kálmán miniszterelnök és *Lukács* László pénzügyminiszter.

Szék György előadó behatón ismerteti a közös pénzügyminiszterium 1900. évi költségvetését, melynek rendes szükséglete 4,266,512 koronát tesz, a melylyel szemben 81,111 korona fedezet áll, úgy, hogy fedezetlen marad 4,185,401 korona. A rendkívüli szükséglet 12,000 korona.

Ismerteti továbbá a közös pénzügyminiszterium kezelése alatt álló négy alapot, nevezetesen a katonai helyettesi alapot, az általános kórház alapot, az állat-gyógyintezeti alapot és az általános rokkant alapot.

Ajánlja a költségvetést elfogadásra és kéri az alapokról szóló jelentés tudomásul vételét.

Majd a határvám-elõirányzatot ismerteti, a melyben mint határvám-jövõdeki többlet 124,950,089 korona van előirányozva. A határvám-elõirányzatot ajánlja elfogadásra.

Az albizottság az 1890 november végéig befolyt vãmbevételekrõl szóló kimutatásokat bekívanta. A kimutatások 52,377,902 ft 50 kr, azaz 104,755,805 korona vãmbevétel tüntetnek ki.

Az albizottság a pénzügyminiszterium költségvetését elfogadta, az alapokra vonatkozó előterjesztést tudomásul vette és a határvám-elõirányzatot 14,950,089 koronában állapította meg.

Ezután következett a közös legfõbb számvészek 1900 évi költségvetésének tárgyalása.

Szék György előadó behatón ismerteti a költségvetést, a mely szerint az összes szükséglet 311,182 koronát, a fedezet pedig 12,722 koronát tesz ki.

Az albizottság a költségvetést elfogadta, mire az ülés véget ért.

Az albizottság nyomban hitelesítette a jelentéseket és azoknak a plénumban való képviselõvel *Szék György* előadót bízta meg.

II. Az osztrák delegáció ülése.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága vita nélkül elfogadta *Dumba* előadónak a külügyi költségvetésre vonatkozó jelentését, mely parafázisa gróf *Goluchowski* expozíciójának és a harmadszörösének, mint az osztrák-magyar politikai rendszer fõszólójának fenállását hangsúlyozza. A jelentés megemlékezik az Oroszországgal való öröndetes egyetértésrõl az Ausztriára különösen fontos keleti kérdések tekintetében és megemlékezik a hágyi konferenciáról, mint a humanitás nagy mûvérõl, melynek kiépítését az osztrák delegáció a legelőrebb óhajokkal kíséri.

Gróf *Goluchowski* felhívása az erőteljes gazdasági politika inaugurálásául illetõleg a legelőrebb viszshangot keltette a delegációban. A delegáció csak azt óhajta, hogy ez a felhívás az érdektel körökbe meghallgatásra találjon. Az osztrák külkereskedelmek nagy szükségse van arra, hogy sok kaput nyissanak számára az idegen világrészekben. A jelentés e szavakkal végzõdik:

A költségvetési bizottság élénk örömmel vette tudomásul gróf *Goluchowski* közléseit és túlmagyarázat-tilbbséggel bizalmat és elismerést fejezte ki neki a bõke fontosságára irányuló politikájáért, valamint az osztrák kereskedelem és ipar érdekeinek energikus támogatásáért.

A költségvetési bizottság ezután elfogadta a közös pénzügyminiszterium és a közös fõszászszék elõirányzatát és megkezdte a tengerészeti költségvetés tárgyalását.

Dr. Ruzs előadó a hadtengerészet fejlõdésérõl és pótléktervezésérõl foglalkozik és részletesen megvilágítja az osztrák-magyar hadtengerészetnek a kereskedelmi cizõk tekintetében eddig kifjõtt tevékenységét. Az előadó nézte szerint a hadtengerészet részérõl hajóépítkezésre kért hitelek indokoltak és az összes telenek elfogadtatásánja. Beszéltek még *Rizzi*, *Perjanec*, *Wolfhard* és azután *Spain* tengerészeti parancsnok.

A szentesi választás.

Szentesben kemény választási harc folyik, de *Dienes Marton* párta napról-napra nõ és ma már nagyon valószínű, hogy a küzelelem *Dienes* gyõzelmével fog végzõdni, dacára *Sima Feren* minden örökõdésének, hogy diadalra vigye a maga jelöltjét, a kit azonban a szentesiek egyáltalában nem hajlandók komolyan venni.

Dienes Marton ügyében döntõ fordulatot idézett elõ *Kossuth Feren* Szentesen való megjelenése. Az a körülmény, hogy a függetlenségi és 48-as part elnöke és vele együtt a pártnak több kiváló tagja leutazott Szentesre, lelkies szózatot intézvén az ottani választókhoz, jelentékeny megerõsítette a *Dienes*-pártot.

Pázmány Dónes kétszáz szavazatra se számíthat és így auspiciumok közt igen valószínű, hogy *Pázmány* visszalép a jelõltségtõl, hogy elkerülje a kudarcot. Sokan azok közül, a kik eddig *Pázmány* pártján állottak, most *Dienes Marton* mellé szegõdtek, mert belátják, hogy *Sima* jelöltjével szemben csakis így lesz elérhető impozans eredmény. És így ma *Dienes* pártjában vannak Szentes város polgárságának legjobb elemei.

Vadnay Andr főispán — mint egy táviratunk jelenti — ma Szentesre érkezett és azért a sérelmért, mely tegnap *Pázmány* tervezett programbeszédével alkalmával a szõlészabadságon esett, az által, hogy *Sima* emberei lezúgták *Pázmány* és híveit, az alkaptányi állásot felfüggesztette és egyáltalán megindította a fegyelmi eljárás a fõkapitány ellen is, bármennyire becsülsük is *Vadnay* főispánt, hogy a szõlészabadság védelmére kel, konstataciónk kell, hogy a szentesi rendõrség mindent megtett, a mi módjában állott, és a nagy tömeggel szemben, a mely a szõlészabadságot korlátozta, a legelső határig elment. A túlerõlét szemben azonban egy a fõkapitány, mint az alkaptány minden békés taradozása hiábaváult. Az péld mindenesetre helyes volt, hogy a szentesi rendõrhatalóság fejti *fegyveres erõt* nem alkalmazta a nép ellen, mert ez csak nagy *vészongyér* adhatott volna okot. És bizonyára mindenki intencziójának megfelel, hogy ez elkerültesse.

A Keleti Érsõt ma a következõket jelenti:

Kossuth Ferenz ma reggel *Komjáthy* Bela orsz. képviselõvel együtt visszatért a fõvárosba. A korábbi idõ dacára nagy közönség ment a pályaudvarra, a mely meg-megújuló éljenzések közt bucsuzott el *Kossuth* Ferenz megjelenése. Ma újól meglepõsen pozitív formában felmerült a hír, hogy *Pázmány* visszalép. Simákkal csupán a *Dienes* párta küzd.

A K. Ertesítõ egy késõbb érkezett távirata jelenti Szentserõl: Rendkívül heves küzdelem van kiltás, *Kossuth* Ferenz megjelenése egy fordulatot idézett elõ Szentesen. *Pázmány* 200 szavazatra sem számíthat, míg a *Dienes* párta napról-napra erősebb lesz. Szentes tisztességes elemi tömörülnek *Sima* ellen és kik közel mellé csalhatnak. A küzelelem mindenesetre erõs lesz.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, minõ szerepe volt *Pázmány Dónes*nek az 1892-iki német-újvári választásnál. E közleménynek *Rosenberg* Gyula orsz. képviselõ uról tegnap nyilatkozat érkezett hozzánk, melyben a képviselõ ur kijelenti, hogy se õ, se az õ tudatával ma sem nem adott, sem nem ígért *Pázmány Dónes*nek semmit azért, hogy az 1892-iki német-újvári képviselõválasztásnál függetlenségi párti ellenjelölt ne legyen s egyuttal kijelenti, hogy dr. *Gref József* személyében volt is tényleg ellenjelöltje, jél szemben mintegy 90 szõlõbõsséggel lett csak megválasztva.

E nyilatkozatot tudomásul vesszük s ezzel a tényleg kérdést *Rosenberg* képviselõ urra nézve befejezhetnek tekintjük.

E nyilatkozat azonban nem zárja ki, hogy *Rosenberg* Gyula képviselõ ur tudtán kívül mások mindzart, a mirolt lapunk jan. 6-iki számában van szó, el nem követhet. S míg egyrészlõl megiegyeznek, hogy *Rosenberg* képviselõ ur tenykedése lapunkban érintve se volt s õt a cikk írõja egyáltalán nem vádolta, másrészlõl határozottan ki kell jelentenünk, hogy lapunk közlést *Pázmány Dónes* urra nézve *vétozatlanul* feltartjuk, a mit egyébiránt nyilatkozatában lényegleg maga *Pázmány* ur se tagad. A majd nélan összeállítandó vasmegyei pártközli bizottság tárgyalásán kívánosan várjuk s reméljük, hogy e bizottság illetékes fõirrákhoz és hamarosan fog összeállítani.

Meg kell még jegyezni, hogy lapunk január 6-iki közlést nem *Udovay* Ferenz volt képviselõ ur írta s hogy az õ közlésteleiben álló egyetemes és multja mind *Pázmány* ur, mind bármely bizottság tamadásának minden elképzelhetõ sikerén kívül és felül áll.

Az a beszéd, a melyt *Kossuth* Ferenz *Dienes Marton* tegnapi programbeszéd alkalmából a szentesi ügyre intézett, és a melyben eleven körvonalozta a függetlenségi és 48-as párt állásponját az Ugronfrakcióval szemben, a következõleg hangzik:

Tisztelt választó polgárok! (Hosszú lelkes éljenzés) Az a szivélyesség, a melylyel önök engemet fogadták, midõn idõ jöttem privátvezetõ közlésségemmel teljesíteni (éljenzés), bizonyágtal szolgálat nekem arra, hogy azok az irykezetek, a melyek a mult években némely részrõl a megengedhetõ határokat átléptek és a melyeknek czélja volt, egy válsáfast állítani fel köztem és Szentes magyar szivét és lelki (Zajos éljenzés.) polgárai közt. — ezen igyekoztek, mondok, nemcsak hogy nem sikerült, de ime, itt Szentesen, a magyar város magyar polgárai, ugyanolyan szeretettel fogadtak, mint az ország bármely részén, a hova megyek lobogtatni azt a zászlót, a mely nemvellem, a *Kossuth*-nével (*Viharos éljenzés*) elválaszthatatlanul össze van nõve, (Zajos éljenzés.)

Midõn ezt teszem, nem a szereplési vágy, vagy a dícsagy vezérlés — világos bizonyítéka annak, hogy ez így van, az a tény, hogy abból a 44 évbõl, melyet pontatlanul fölteszem (lelkes éljenzés) több, mint fele, harci koromban esett, a mely idõ alatt szerepelttem volna, ha lett volna bennem szereplési vágy és dícsagyvá — szerepelttem volna legalább tollammal, de nem tettem. Nem tettem ezt azért, mert akkor más volt a hitvatásom. Meg eskélyi személyem a tudományos munkásság terén igyekoztem becsületre vámi a magyar névnek, és ez érdemenem felett sikerült is (Hosszas lelkes éljenzés) addig, mint magyar hazafi, teljesítem a természet által kijelölt lehetõséget edes atyam, a mi közös erõs atyánk (*Viharos éljenzés*) oldalá mellett.

Most azonban, hogy közeleghetõnek tartottam hazá jónni, tovább füzni a *Kossuth* néhez esoitott hagyományokat (lelkes éljenzés) és oda állni *Kossuth* Lajos sírja mellé, hogy az õ szõlővel hallgatsva, hirdessem a magyar függetlenség szent ügyét (Zajos éljenzés.) — most igenis azt vágyok mindennél, a hol elvonokért, a házart, a magyar nép szabadságáért és boldogságáért küzdek kelt (*Viharos éljenzés*); és legyenek bár esekélye tehetségem, de szíven helyem van (Szánni nem akaró éljenzés) és minden dobánásával hazám megmenekesert vágydók (Meg-megújuló éljenzés), mert

Most a közönség elõbbont, a pacisták vígan szõlltek feléle, az szõlõkbõl vígan esieseregetek a madarak.

— Milyen gyõnörõ idõ! — kiáltott fel André — milyen tiszta az ég és hogy felvidítja a madarak éneke az ember szivét! — Jeanette dalat kezdte dudálni.

— Ah! barátom — mondta, Louis kezét szorongatva, ki nagyon elbambul a tartozkóló André em szokatlan lelkesedésen — barátom, milyen szép az élet és mily boldog vagyok mostan.

— Ez már aztán helyes! Így szeretem õnt látni! Evve! eljen az ifjúság! — kiáltott fel Louis, kaptaját felbóva s röpében ismét elfogva — és ha meggondoljuk, hogy vannak kopasz urak, koszyveskedõ nyarspolgárok, kik az agybán lustálkodva, talán panaszkodnak a hajnali harmat hívós volta felett! Ostoba vén szamarak!

Megragadta André karját és mindketten a fiatalág tulajadó jó kedvében, könnyed leplekkel szõkdeltek a felsõ város felé, romanczok töredékét dalolva és verseket szavalva.

Mikor a polvai terasse alá értek, André kivette kapukulesat, de Louis egy búszke mozdulattal visszatartotta.

— Szégyelje magát, kedvesem, hát ilyen prózai uton akarõn bejutni? Oh nem! Emlékezzel, Romeo a bára és evetkélvez hasonló ügyességre. Masszunk fel a falon.

— Szívesen — mondta André. Ebben a perczben talán az égbe is felmaszolt volna, hogy onnan valami csillagot lehozson. Eszeszetlen ugrottak fel a magas lépcsõjû kiugrásokon, a kõvek ingottak lábuk alatt. Midõn a karzatfalat elérték, a nap éppen kiserült.

— És most flam! — kiáltott Louis — õleljük meg egymást.

— Öleljük meg egymást! — ismételte André, magához szõrítván Jeanette fivérét.

A falon állva ötöltek egymást, jédtt bámulatara az arra menõ, korán kelõ vinczellereknek, azután mindketlen leugrottak a közös kerítés különbõ oldalán és eltunték a kertek sűrűségé közt. . . .

X. FEJEZET.

Erõs hogy a fellelegített ether gyors elpárologása erõs hideget hagy magán, úgy szokta követni agyunk felloransatitja a nyugodt és fagyaszt megmondolás reakciója. Így van ez egyébiránt a fizikai és erkölcsi világban.

házamat csak az mentheti meg, ha független lesz, szabad lesz (Zajos éljenzés).

Kötelességem teljesítésén járok ma itt is, minden személy ellenzav nélkül azok ellen, a kik ellen pártvezéri kötelességem küzdeni, a mit szívesen teszek meg, mert az *Dienes Marton* érdekében van (*Viharos éljenzés*), a kit tisztelek, becsülök, szeretek (Szánni nem akaró éljenzés), azért mert õ mindig is és ott mindig híve és munkás szolgája volt a tiszta függetlenségi eszméknek (Zajos éljenzés).

Szükséges az, hogy magunk mellé, a kik már megöltük életünk kenyerének nagy részét, oda állítsunk oly fiatal erõket, a kik átveshessék kezünkõl majdan a hatalmat, midõn az Isten nyugalomra int minket és mi is távozunk elfoglalni a multak ködében egy porszemnyi helyet azok közt, kiknek neve légõ, és a kik közel négyezer év óta küzdenek és a küzelelembe az egymást követõ nemzedékek nem fáradtak bele soha! (Lelekes éljenzés.)

Azokban, ha van némi kis sulya szavannak, hallgatásuk meg a következõ infósem (Zajos felkiáltások: *Hajljk!*); abban a küzelelemben, melyt felnyit, tisztogó mindenki polgártársnak meggyõzõdséssé és tisztelge becsületet. Lehet szívesen küzdeni, gyõlõkõdes nélkül, egymást megbeesülve, egymás becsületét nem érintve (Zajos éljenzés.) A szabadságra megerett embernek elõköttelese, tiszteli mások szabadságát, tiszteli mások meggyõzõdséit, ezt károm õnõkõtõl (Hosszas éljenzés) és erre ímet azokat, kik feire vezetette it a polgárokat alkotmányos joguk élvezetében gátolni igyekoznek.

It mind a három jelölõ az ország függetlenségének elvét hangoztatja, kérdem tehát, mikép irányítsák a választók meggyõzõdséiket. (Hajljk! *Hajljk!*)

Lehetnek személyes rokonszágok, személyes kitételek, de mindzart, a mi személyes, felnyitni kellene akkor, a mikor politikai küzelelemben van szó. Ha egy kissé gondolkodunk a szentesi polgar, mindjárt meg fogja találni a helyes utat, midõn személyes tekintet nélkül. Az országgyûlésben egy párt, mely kezelelõfogólag, híven teljesíti kötelességét s a mely part engem tisztít meg az elnököség. (Zajos éljenzés.) E part diesteben megállta helyét minden küzelelemben, a mely a háza érdekében folyt (Hosszas éljenzés); föntözõ volt az országos Banfly-kormány megbuktatásában; azóta is diadalmasan megütközött a mostani kormányval és megmentette az országot attól a kartól és szegyetõl, hogy a kvóta fölemelését megszavazta, midõn az osztrákok erre nem is gondolkak. (Zajos éljenzés.)

E part, mely ily híven harcolt, magában foglalja a függetlenségi képviselõk negyödét részét. Elvei minden kitételeket kizárja a legizabóbb függetlenség elvét, tevékenység lankadatlán, harczképesleg kipróbált (Zajos éljenzés), mi szükség van t. ház a régi magyar atyákkal, a partokosak atyával s ujani a függetlenségi tabort? (Zajos felkiáltások: *Igaz! Ugy van!* Mert nem követi az egyötöd rész a negyödöt rész? és van-e ok az egyötöd rész szaporitani a negyödöt rész ellen? vagy ejna egy új és teljesen elszigetelt harmadik töredéket teremteni, a mely *Sima Feren* megjelöltjének szerepele ott egyetlen képviselõjevel?

Megmondom tehát, hogy mi az eltérés az egyötöd rész nézete közt, melyhez *Pázmány* csatlakoznak és a negyötöd rész közt, a melynek vezere most én vagyok (Zajos éljenzés).

Azon egy ötöd rész, a melynek negyötöd részévé *Ugron Gábor*, belemet a delegációba, a mit *Ugron* megölt már egyszer, de késõbb ismét leért erõl az utól; most azonban ismét visszatért oda. A mi pártunk a delegáció egy leplezett *centraparlamens* (közös bírodalmi gyûlésnek) tekinti, a melynek magyar tagjai nem igaz, hogy az országgyûlési bizottság közepük, mert olyan jók vannak, a melyekel a magyar országgyûlés nem bír, a megjelöltnek pedig több joga nem lehet, mint a megjelölt. (Zajos éljenzés.) A függetlenségi párt soha harmadszor év óta nem vett részt ebben a közönséges gyûléselemben, mert jelenlétele nem akarta annak helyes volt szentesiten, annál kevésbé, mert az osztrák és magyar delegációk, ha nekét elerõk, egyutt szavaznak és ezzel világon rá van nyoma a közös parlament fellegvénési pártjéval intézményre. (Zajos helyesség.) A függetlenségi pártjéval el nem ismerheti az osztrákok érdekeit, ezért szavazni velünk, oly ügyekben, melyek minket érdekelnek. (Zajos helyesség.)

Most, a mikor a Banfly-kormány aig mult erõszakoskodási és Szék-kormány alkudozó és formázó irányú közt nagyon is szükse van a függetlenségi elvek erõs vért megõrzésén, — akkor, a *leplezett legelőrebbetlenebb* percz volt, *megbolgyatni a függetlenségi part hagyományos állásponját*, meg akkor is, ha ez az állásponjt helytelen lett volna, pedig helyes volt. (Zajos éljenzés.) En tisztelem az ellenzelményeket, de avia intem a függetlenségi polgárokat, hogy gondolják meg azt, hogy a függetlenségi part egyáltalán erõje elevenek megkövesedést szilárdítsa (Lelekes éljenzés); ha ebõl egy vagy más ok miatt engedetnek akarunk, összemáznak, rövid idõ alatt, egész erkölcs erõnk (Zajos éljenzés).

Az a partközlele, melyhez *Pázmány* tartoznak, most inkább mint valaha *rákeltetõ a fokozatos fejlesztes terére*, a mi szente ellene van a függetlenségi part egész hagyományának. (Zajos helyesség.) Igaz, hogy nem lehet mindenre egyzserre létre hozni, de mindent kell egyzser és egyutt követelni. Nagyon szíves vagyunk meg atól, hogy mint kormányképes part, a kormány szék

Andrénak is volt alkalma a törvény igazságáról meggyõzõdni, a mint napfénytõl megvilágított szõzbajban felebrét nyugtalan álmalból. Az elmúlt este exaltáció könnyû paraként esapdokat le és a hideg érz kezdte meg munkõdését.

Szerette Jeanettet és ezt meg is vallotta. De egyelőre apa és Journaux-ék szemében Mariette vilõgénye volt. Nem jászhatna tovább tisztességgel ezt a keltõs szerepet. Jeanette irant való tisztelele és szeretele parancsolólag követelte a helyzet tisztázását. De most oldal felélelemmel gondolt az eszõkõkre, melyeknek segítségével a ferde helyzetbõl kimenekülni akart és a haragnak arra a fellobbanására, melylyel *Lautenac* lovag fogadja meg az õ tervének rombadöntését.

De eszelekedni kellett, mert addig nem láthatta viszont Jeanettet, mig nem szabadult föl egészen Journauxk részérõl. Elhatározta, hogy másnap elmegy hozzájuk és addig el nem jön onnan, a mig világon ki nem jelenti, hogy nem tart szãm Mariette kezére. Hogy meg ne nehezítse dolgát, follette magában, hogy mig a szakítás meg nem történik, edes apa elõtõl egy leszi magát, nintha mit sem szándékozna. Nem akart szembeszállni apja karajával, mi a visszavonulás hídját fel nem egette maga mögött.

(Folytatása következik)

Legelőrebb francia katona.

A francia hadsereg leg

előjárásuk, és a felett gondolkoznak, hogy mit lehet és mit tanácsosabb előbb megvalósítani. Ennek a kedvéért, a mi még csak a távoli jövő zenéje, elvieké megfontolható, és szétmorzsolni saját kezünkkel azt a hagyományos eszét, a mely 32 évig pártunk talaját képezte, szertelen egy elhúzó lépés. (Zajos helyeslés!) Ezzel nem akarom azokat szándékát gyantósítani, a kik másépen gondolkoznak, csak azt jelzem, hogy ez nem a mi pártunk irányja. (Zajos eljenzés.)

Avon kis töredéknek, melyhez Pázmány tartozik, **eltérő irányzata a legutóbb lefolyt kvótá-harcz alatt is világosan kitűnt.** (Igaz! Ugy van!)

Nem akarom figyelmeztetést tovább igénybe venni, (Zajos felkiáltások: Halljuk! Halljuk!) csak még azt mondom, hogy Sina Ferenccz nem képvisel semmi pártot az országban, s az ő jelöltje személyes jelölt. A függetlenség pártjára pedig nem gyaraznak, hanem csak, ha személyes jelöltet nem fejtetnek; ezen város polgársága mind függetlenségi, ismeri tehát ezeket az elveket, a melyeket egyhátról a három szó is kifejez: független magyar állam. Legyen független hadügy, külügy, vám és kereskedelmi ügy: (Zajos eljenzés); a hadügy képviseli a nemzeti erőt, (Zajos eljenzés), a külügy a nemzeti államiságot, a polgárságotól nemzeti társaságban. (Zajos helyeslés), a vám és kereskedelmi ügy pedig képviseli a magyar nép jólétét és anyagi boldogságát. (Hosszas eljenzés.)

Ezeket küzdök mi, ezeket az elveket hangoztatjuk mi, s ezekkel egyet sem engedünk, egyetlen egyet sem mondunk le, egyetlen egyet sem helyettesítünk hátterre a másik kedvéért. (Zajos eljenzés.) Például a mi azunk ki az országban az önálló vánterület, har mi kioldottunk ezért legelőször haradt, mióta itthon vagyok (Leikes eljenzés) és magam vagy ötven négyezeret nem veszem meg és mi, és két obstruáció végzettem és mi azt országgyűlésen (Zajos eljenzés), hoitt egyetlen egy mas part vagy partóredék sem tette ezt, (Igaz! Ugy van!)

A mit emondtam, abban **Dienns** Márton egyelőrt; (Zajos eljenzés), az ő jelölése szépietlen, ismeretes lovasságiaró, (Zajos eljenzés), s a miyen szépietlen jelölése, ep oly szépietlen lo maradni az a zászló, a melyet önk, reményem, az ő hatal és eres kezére fogtak hímn. Ejen **Dienns** Márton. Szentes jövendő képviselője! (Meg-megjölő perczekig tartó eljenzés és zajos felkiáltások: Ejen **Dienns** Márton!)

Dienns Márton programbeszédhez, melyet a hallgatóság óriási tetszéssel fogadott, következhen a következő: Dienns először is köszönetet mondott Szentes város független polgárságának, a mely őt azzal iszette meg, hogy e nagy magyar városban mint képviselőjelöltet jelölték le. Es köszönetet mondott a függetlenség és 48-as párt azok képviselőinek, és szóban is köszöntö Sina Ferenccz elnöknek, Kossuth Lajos fiának, a kik eljöttek, hogy az ő jelöltjeit támogatassék és ügyét dadalra tegyék.

U most igaz magyar ember, a kinek minden vére magyar, csak magyar, mindenkor a függetlenség és 48-as párt, harczosa volt és egész lelkességgel csatlakozik a Kossuth Ferenccz vezirele alatt álló függetlenség és 48-as párt, a mely egyedül szolgálja igazan Magyarországi függetlenségi törekvést. (Hosszantartó, lelkes eljenzés.)

Kijelölte azután, hogy Magyarország csak névleg független. Valóságban azonban gyarmata az osztrák gyarmatoknak, a kik a magyar nép véreirekén és néhez munkáján gazdagsznak. (Ugy van! Ugy van!) Magyarország teljese ki van szolgálatra Ausztriának, s a magyar föld termékeit s oly eleső árban kaphatják meg, hogy a magyar gazda az ő gondolatja munkája után igen szereny hasznot is alig lát és egyre nagyobb megelégedési gondokkal könyölnél megküzdeni. (Igaz! Ugy van!) Elmaradhatatlan szükséges tehát immar, hogy eltebe lépjen az önálló vánterület. (Leikes eljenzés.)

Magyarországi azonban nemcsak gazdaságilag van hozzátűve Ausztriához, hanem pénzügyi is. Haliottunk már angol bankok, francia bankok, német nemzeti bankok, magyar magyar bank név. Van osztrák-magyar bank, a melynek azonban az osztrák nemcsak névben előzi meg a magyart, hanem a pénzügyi politikán is elsősorban Ausztria érdekeit szolgálja a nem pénzügyi sem a magyar pénzügyet, sem a magyar ügyet. (Igaz! Ugy van!) Eről-erre jobban szegyenünk s e mellett az adók nöttön nek, hogy a magyar ember immar alig bírja a terheket. Eről-erre növekednek a hadügyi kiadások is, a nélkül, hogy gondoskodnának arról, hogy a nép a terheket el is viselhesse. Az egész magyar ügyesség a legnagyobb ádat, a véradót tartozik lerom. Harom éven át idegen zászló, idegen kommandó alatt szolgálja a császárt, nem pedig a magyar királyt. Kérelmek tehát az önálló magyar hadsereg felállítását, a melyet szervesen hoz meg minden áldozattal, mert arról tudja, hogy az igazan a magyar háza ügyét szolgálja. (Eljenzés.) Kérelmek a katonai szolgálat idején ket évre való leszállitást és azt, hogy a tényleges szolgálatban lévő leányegységet a nyári nagy munkák idején legalább két hetre epyúk és testverek segítségével háza hozassák. (Hosszantartó eljenzés. Felkiáltások: Ez kell nekünk!)

Ártér azután a külügyi politikára, kifejtve, hogy diplomáciai képviselőitnek teljese osztrák és hogy a mi penzinkben kitartott külföldi követészek és konzulátusok nemcsak hogy nem szolgálják Magyarországi vitális érdeket, de szinte letagadják pártunknak, hogy Magyarország egyáltalában van a világon. (Ugy van! Ugy szegyen!) Mindezeknek a bajoknak a kiegyezési törvény az oka, a mely ellen a függetlenség és 48-as párt már 32 év óta állandó és kitartó küzdelmet folytat, a melynek állandóságát, rendthetlenségét és megvalósíthatatlanságát hangoztatta örökösben a kormánypart, ugyanaz a kormánypart, a mely ott tart most, a hol mi már 32 év óta tartunk s a mely most kezdi belátni, hogy az 1867. XII. törvényekket, ugy, a mely az **Deac** Ferenccz megalkotta, fontartartás elvetelensége. (Ugy van!) S ő tehát szívelelkeletli küzdeni fog a kiegyezés ellen. (Eljenzés.)

Mindezek közül kifejti, hogy programjához tartozik az is, hogy visszaváltsa Szentes városának bekejtét, nyugalmát, jó hírnevét. (Hosszas eljenzés.) Ezekhez kéri a választopolgárság bizalmát, támogatását. (Meg-megjölő eljenzés.)

A transzváli háboru.

Anglia mindegyik esodálra telte nyugodtsággal és közönytelenné nézte azt a balsorsot, mely az angol fegyvereket Dél-Afrikában üldözi. Most azonban már ugy látszik, kezd ennek a nyugatonnak vége szakadni. Az angol sajtó a kétségbeesés hangján kezd írni s már a közel jövőben olyan nemzetközi komplikációkat lát, hogy a Timestól kezdve valamennyi lap a flotta azonnal való mozgósítását követeli.

Ladysmith sorsa, ugy látszik, most már dölőre fog jutni s White és vitéz serege nemsokára kénytelen leszi megadni magát. A ladysmithi őrség ellátásai erje megtrt s ma már igazan csak napok kérdése, hogy mikor fog Ladysmith sánczain a bír lobogó lengeni.

French tábornok seregét is újabb vereségek érték a Déli harczerén s ma már egészen jogosult a Times katonai munkatársának az az aggodalma, hogy nemsok Roberts, de a legnagyobb katonai genie sem egylamar tudná megjavítani az angol csapatok borzasztó helyzetét.

A keleti harczerter.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

A déli harczerter.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

A déli harczerter.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

lyan aggodón Ladysmith sorsán. White utolsó jelentése óta, a mely szerint a búrok nagyon szorongatják, egyáltalában semmi hír sem érkezett. Nagyon aggasztó az is, hogy a búrok a defenzivából átmentek az offenzívába, a niből azt kell következtetni, hogy a búrok nagyon jól ismerik az angol hadállásait. A Times jelenti, hogy Buller összes nélkülözhető csapatait kiküldte, hogy Colenso előtt demonstráljanak, de a csapatok semmire sem meheltek, mert az összes sánczokat megszállta találták. Nyilvánvaló, hogy a búroknak elég emberük van, hogy Ladysmithet erősen körüzarják s a mellett Colensót se hagyják védelem nélkül. A Times azt írja továbbá, hogy Roberts táborok nagyon kompromittált helyzetet fog találni Dél-Afrikában. Az angoloknak sohasem volt annyira szűkségük nyugalomra és türelemre, mint most. A Times ezen kívül az oroszoknak Kusk felé való előnyomulásával is foglalkozik s azt ajánlja a kormánynak, hogy mozgósítsa az angol flottának egy részét. Hadd lássa a világ, hogy Angliának ez a hatalmi eszköze még érintetlen s hogy szükség esetén érvényesülhet mind Európában, mind Ázsiában.

London, jan. 8. Buller tábornok jelenti a frerei táborból: E hónap 6-án a következő táviratot kaptam White tábornoktól: A búrok délután 3 óra 15 perczkor ismételték a támadást. Nagy szorultságban vagyok. (Very hard pressed.) Buller tábornok ehhez a következő jelentést küldte: Ujjabb értesülésem nincsenek, de a táborban azt beszélék, hogy White este öt órakor legyőzte az ellenséget és őtszáz búrt foglyul ejtett. Tegnap valamennyi nélkülözhető csapatomat kiküldtem, hogy Colensónál tündető állást foglaljanak el.

London, jan. 8. A hadügyi hivatal a frerei táborból érkezett következő táviratot közli: White tábornok táviratolja Ladysmithtől 6-iki kelettel: A búrok délelőtti tizenegy órakor folytatták támadásukat. 12 óra 45 perczkor segítségért kaptak délről. Mo visszavertem őket, de sokan közülük folyton körözték a várat, különösen dél felől. Valószínű, hogy újra megtámadnak bennünket.

London, jan. 8. A Ladysmith ellen intézett támadás eredményét semmire sem megbízható hír sem érkezett. Pietermaritzburgból egy megbízhatatlan távirat azt jelenti, hogy a szombati támadás éjjel tizenegy óráig tartott s a búrok visszavonulásával végződött.

London, jan. 8. A lapok azt jelentik Durbanból, hogy a búrok késő este megtámadták Ladysmithet, de visszaverték őket. Szombaton reggel a búrok ismét megkezdték a város agyuzását.

A frerei táborból jelenti egy távirat 6-iki kelettel: A búrok napkelte óta erősen bombázták Ladysmithet. Az angolok pontosan kikérelték a búrok állásait. A Maxim-agyúk elpusztították a búrok sánczait. A búrok figyelmét lekötöi egy rekognoszáló esapat, a mely a Miangranc-halom felé indult. Az angoloknak nincs veszteségük.

London, jan. 8. A lapok egy frerei táviratot közölnek, a mely szerint a búrok Ladysmith előt olyan közel érkeztek a védőesapathoz, hogy a Gordon-highlanderek és a manchesteri ezred szoronyral verték őket vissza.

London, jan. 8. A lapok a frerei tanóban e hónap 6-án föladott következő táviratot közli: Ma délután két órakor Clery tábornok egész hadosztálya elhagyta a táborot, hogy megtámadja Colensót. A támadást beutason hajlottak végre. Délután ötödél órakor az angol tábori agyúk előnyomultak az ellenség centruma ellen s a búrok hadállásait a Hlangwai-halom és Fort-Wyllien között elterülő síkságon agyuzni keztek. Hatdél órakor csapataink előrenyomultak s elerték egy pontra, a mely igen közel van a colensói hidhoz. Az ellenség futóárait és erődményeit erősen lövöldöztek hajo- és tábori agyúkkal, az ellenség azonban nem viszonzta a tüzelést.

London, jan. 8. A Daily Mail-nek azt jelenti, hogy Earl of Aya, Dufferin marquis a Ladysmith ellen intézett támadásán súlyosan megsebesült.

London, jan. 8. Frereből jelentik: Ladysmith bombázása közben Clery tábornok összes csapatával egészen a colensói hidig nyomult előre. Az angol tüzéség késő estig bombázta a bír sánczokat, a nélkül azonban, hogy az ellenség válaszol volna.

London, jan. 8. Egy 4-iki colensói távirat jelenti: Az angol hajóagyk, a melyek tegnap hallgattak, ma reggel erősen lövöldözést kezdtek s kényserítették a búrokat, hogy a sánczárkokban keressenek főtűzetet. Tegnap nagy zivatar volt, a melytől a Tugela folyó erősen megacardt. Fort-Wyllienben sok léhad találtak Lentford-töltesekkel, a melyeket az angolok ott elástak, a mikor az erődöt kiürítették.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik a frerei táborból: A chievelei tábor e hónap 6-án délután 2 órakor feliasztották. Az összes csapatok gyorsan kivonultak és előrenyomultak a síkságon.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquezból 3-iki kelettel: Egy pretoriai távirat azt jelenti, hogy Kuruman helyőrsége a búrok ismételt heves agyuzása után ujév napján megadta magát. A búrok 120 embert, köztük 12 tisztet foglaltak. Kuruman helyőrsége kizárólag lokföldi rendőrségből állott.

London, jan. 8. Elképzelhetetlen nagy örömmel fogadtá a lakosság azt a hírt, hogy White tábornok nagy eredményrel állott ellent a támadásnak, mert szétlétben azt híresztelték, hogy Ladysmith elesett. A hadügyminiszterium előtt megszállhatatlan sokaság várja az újabb táviratokat. A kikötőkben a vámvizsgáló személyzetet szaporították, nehogy Angliából a búroknak tiltott árukát küldjenek. A harczerteről egy katonai ma azt írta hozzátartozóinak, hogy **Gattaere** tábornok felötte a vezetőjét, mert **Stornbergel** észrevette, hogy az őt többé akarta eszelni.

A déli harczerter.

London, jan. 8. French tábornoknak 6-án Fokvárosban föladott hivatalos távirata a következőket jelenti: A helyzet csaknem változatlan olyan, mint pénteken volt, de az első Suffolk-ezredet nagy táj érté. A legutóbbi hírek szerint ugy látszik, hogy French tábornok rendelkezése és tudtával ennek az ezrednek egy százada az éj folyamán előre nyomult egy kis domb irányában. Napkeletkor a táborról ezer lépésnyire megtámadták őket a búrok. Parancsnokuk, **Watsen** elereszté volamót veszté, de ő maga csakhamar megszéhesült. Noha a búroknál, mint hírlék, már kiadták a parancsot a visszavonulásra, az angol csapatok hárommegyedrészre visszavonult a tábor felé. Egy negyedrész azonban nem adta föl hadállását, míg végre az ellenség túlmegyó hatalmával szemben meg kellett adnia magát. Heletem emberünk, köztük két tiszt fogságba jutott.

French tábornok azt jelenti továbbá, hogy az bír csapat, a mely őt 4-én megtámadta, harmincz embert vesztélt halottakban, nem számítva a sebesülteket, foglyokat és eltűnteket.

London, jan. 8. Egy pretoriai távirat jelenti e hónap 4-éről, hogy az angolok kenytelének voltak Dordrechtből visszavonulni. Nyolcz angol fogságba esett. Colberg körül, a hoi az angolok a városban kívül néhány halmot megszállta tartanak, még egyre tart a harc. Az angol lövöldök állítottak a várost értek. A megsebesült tiszteket és legénységet Dundeeshől mind Pretóriába vitték vissza.

London, jan. 8. A Reuter-ügynökség rensburgi levelezője a **Suffolk-ezred 70 emberének Coloberg mellett történt elvesztését** jelenti és hozzáteszi, hogy még nem tudjuk, hogy ezennél hány ember esett el s hány sebesült meg. A búrok uralkják az Achterlangon át a szabadállamba vezető utat.

A nyugati harczerter.

London, jan. 8. A modder-riveri bír táborból jelenti egy 4-én föladott távirat: Tegnap délután az angolok egy teljes óra hosszal lövöldöztek a búrok hadállására. Négy bír megsebesült, egyikük súlyosan. Az éj folyamán erősen lövöldözés hallatszott. Az angol táborban, ugy látszik, vak lármát ütöttek.

London, jan. 8. A **Globe** levelezőjének Modder-Riverből küldt 16-áról kelt levele a magersfontainei csata leírásánál felmenti, hogy **Methuen**ról és **Wanschepe** tábornok közt, a ki a feljölvi dandárt vezette, vesztelésekk voltak az előnyos támadási modor tekintetében. Methuen tervét választották. Wanschepe utolsó szava, midon dandárának élen, mely 300 yardnyi távolagságról keresztütel megsemmisítettek, elesett, ezek voltak: **Az istenért juk, ne vójtök ezt fel nekem!** A levelező továbbá azt mondja, hogy a láthatatlan és jól elszórt ellenség ellen intézett **sűrű arcvonal támadások lelohasztották a csapatok bátorságát.**

Ujjabb angol fegyverkezés.

London, jan. 8. A kormány négy új, három-három ötegből álló fűzer-osztályt, köztük egy taraczk-osztály alakítását tervezi.

Feltűnést kelt, hogy Churchilt, a Morning Postnak bír hadifogságából megszökött tudósítóját, a kormány kinevezte a gyarmati könnyű lovasság egyik századának parancsnokává. A hadi szabályok szerint a búrok **agyon ütheték Churchilt, ha megint a kezébe kerül.**

Mérenylet Roberts ellen.

London, jan. 8. A Daily News értesülése szerint már befolytek az előkészületek egy újabb **gyalogsági hadosztálynak** Dél-Afrikába való küldésére.

London, jan. 8. A sajtó, élen a Times-szal, követeli a flotta mozgósítását.

London, jan. 8. Nehány iteni újság azt jelenti, hogy azon a személyszállító hajón, a melyen Roberts tábornok Dél-Afrikába megy, **egy bír kén is utazik, a ki gyilkos merényletet akart elkövetni az angol tábornok ellen, de a tábornok kabája előtt felállított órák szerencsére felismerték és letartóztatták.**

A nemzetközi helyzet.

Róma, jan. 8. Itt az a hír volt elterjedve, hogy a napolyi angol konzul közbelejárása következtében a napolyi hatóság megakadályozta, hogy a Kanzer német hajó január 4-dikén elindulhasson Delagoába. A konzul kijelentette, hogy csak ugy engedne meg a hajó elindulását, ha előbb partra szállítja az orosz és németalföldi Vöröskereszt által Transzvába küldött tárgyakat. A konzul egyáltalán figyelmeztette a német hajó parancsnokát, hogy az angolok a hajón levő szállítmány egy részét esempészelt áruknak fogják tekinteni s meg fogják akadályozni, hogy Deleagoában partra szállítsák. A német hajó parancsnoka ennek következtében a Transzvába szánt tárgyakat Napolyban partra szállította.

Brüsszel, jan. 8.

A Herzog belga vöröskereszt hajó, a melyet az angolok foglaltak, huszonkét belga és tizenhét német orvost és betegápolót szállított. A belgák és a németek közös tiltakozást küldtek Londonba.

Zürich, jan. 8. A nemzetközi béke-bizottság táviratot küldött az Egyesült-Államok elnökének, fölkérve őt, hogy járjon közbe s vessen véget a délafrikai háborúnak.

Hága, jan. 8. A Deutsche Wochenzeitung in den Niederlanden Pretóriából hosszabb tudósítást kapott, mely szerint az újonnan szervezett német csapatban, mely a bír hadseregben harczol, számos magyar és szláv ember is harczol, feléviden az otthoni viszálykodást, sőt több francia is belépett a német csapatba és most válltve harczol a németekkel. A német csapatalt a pretoriai francia gyarmat csaknem naponta érezteli rokonszenvét, a mennyiben italt és élelmiszert nagy mennyiségben küld számára.

Pétoriai, jan. 8.

A Petersburger Zeitung írja: A kaukázusi hadtest elcsapatának Tiflisből Kuskba történt áthelyezése jól temezeszterűleg csak akadémiikus föladat megoldásáról volt szó, melyben nem lehet **fenyegetést látni Anglia ellen.** Afanisztriból érkezett angol s még hozzá léves jelentések, valamint indiai vészhirek adtak ugyan közvetlen alkalmat arra, hogy az orosz csapatoknak érdekes föladatot adjának, melynek megoldását mindenütt megelégedéssel fogadják. Mas időben az angol kormány új hírt indokoltan háboru-külföldzessal kísérete. Ma tanulságos fog levoni belőle és meg fogja érteni, hogy a **kétvégén felül álló tengeri uránvára való hadiutasítás (Oroszországgal szemben ép oly levelet használt fel, mint a két dél-afrikai közvéleménnyel szemben.** Az orosz kormánytól szemben kétségelentlen engedékenységek fog mutatkozni a tárgyalásoknál, mint másfélben várható lett volna. Magától értelődik, hogy Oroszország nem kívánta ezt a hatást előidézni, de Angliának a dolga, hogy a kellő következtéseket levonja. Politikai fejtegetések további folyamán a nevezett lap a hajók, köztük a német gőzcsökök lefoglatásáról beszél és megjegyzi, hogy Németország a tárgyalásokban, melyeknek nem tud kello anyagi nyomtelök adni, aligha nyert egyebet kétértelmele udvariassággoknál.

London, jan. 8.

Itt semmi sem tudnak arról, hogy a papa **felajánlotta volna békeközvetítést** az angol kormányának.

New York, jan. 8. A Newyork Herald berlini levelezőjének arra a jelentésére vonatkozólag, hogy Németország ismét púthaltóztól az Egyesült-Államok kormányánál a hajók elközbása ellen való kizéves diplomáciai eljárás dolgában, ugyanezenek a lapnak washingtoni képviselője arról értesült, hogy az Egyesült-Államok kormányának nem fog más hatalommal együtt eljárni, hogy megkérje Angliát, hogy a semleges kereskedelmek tekintetében a be nem arkozás politikáját kövesse. Mac Kinley elnök ugy vélekedik, hogy mindezek a kérdések legjobban intézhetők el közvetlenül Anglia és Amerika között és az Egyesült-Államok londoni képviselőjének megfelelő utasításokat küldött.

Brüsszel, jan. 8.

Az a tiltakozó jegyzék, a melyet a londoni belga követő **Salisbury**knak átadott, konstatalja, hogy a Herzog hajón nem volt esempészelt áru, csakis utasokat és orvos-szerkeket vitt. A jegyzék követeli a hajó szabadon engedését és Lourenco-Marquezbelen való habortalan kikötését.

Brüsszel, házi, berlini és washingtoni kormányok között tárgyalások folynak a német hajók feltartóztatása miatt.

Diamond, tanár, az antwerpeni vörös kereszt-egyesület elnöke, a Herzog gőzös feltartóztatása után Hamburgba utazott, hogy ott érintkezze a dan, angol és holland egyesulettekkel való egyforma eljárás czéljából.

A Herzog hajón nem volt esempészelt áru, csakis utasokat és orvos-szerkeket vitt. A jegyzék követeli a hajó szabadon engedését és Lourenco-Marquezbelen való habortalan kikötését.

Brüsszel, házi, berlini és washingtoni kormányok között tárgyalások folynak a német hajók feltartóztatása miatt.

Diamond tanár, az antwerpeni vörös kereszt-egyesület elnöke, a Herzog gőzös feltartóztatása után Hamburgba utazott, hogy ott érintkezze a dan, angol és holland egyesulettekkel való egyforma eljárás czéljából.

A Herzog hajón nem volt esempészelt áru, csakis utasokat és orvos-szerkeket vitt.

Ezzel elteltenben egy brüsszeli újság közli, hogy három magasztang, Ausztria-Magyarország közös hadseregének kététebeke tartozó tiszt is a Herzog hajón utazott a belga expediezióval a Delagoa-öbölbe.

London, jan. 8. A Daily News jelenti, hogy a londoni várnátság a Miral-dokkokban, egy gőzhajó födélzetén két nagy agyút foglalt, a mely faladákba volt esomagolva és mint vasúri Krisztiana számára föladva. Ez a lap jelenti továbbá, hogy nemrég tudomására jutott a hadügyminiszteriumnak, hogy a búrokat Angliából fegyverrel és konzervált élelmiszertel támogatják. A vánnáhtások pénteken állítógat had Maxim-agyút fedeztek fel egy gőzhajón és ezért a hajót visszatartották.

Hága, jan. 8.

A németalföldi kormány lépéseket tett az angol kormánytól a végre, hogy a Vöröskereszt-egyesület második németalföldi osztályának, a mely a Herzog nevű német gőzhajón van, szabad közlekedést biztosítsanak.

Berlin, jan. 8. Politikai körökben kinos a hangulat a miatt, hogy Angolország még most sem válaszol a német kormány jegyzékére.

Vimos esaszár ma és tegnap hosszasan tanácskozott **Baloe**-val, **Tripst** tengernagygyal, a tengerészeti kormány vezetőjével. A külügyi államtitkárral való konferencia miatt a császár öt-negyed órával elkészt a charlottenburgi mauzoleumban tartott gyászünnepele, a melyet **Augusta** császárné haladának tizedik évfordulója alkalmából rendeztek. A mauzoleum előtt az uralkodó **Mosner** titkos tanácsos fogadta, a kinek a császár nagyon komoran azt mondotta, hogy az angolok már ismét feltartóztattak egy német hajót. Majd **Degas** szobrászhoz fordult a császár és vele is hosszasan beszélt a német hajók zárlatá vételeiről.

Holnap délután a charlottenburgi mauzeteum aulájában ünnep lesz az évszázadforduló alkalmából.

A császár beszédet fog mondani, a melyben utalni fog a mai viszonyok következtében meg sürögősebb szükségére lett flotta-szaporításra.

Politikai körökben azt tartják, hogy a német hajók feltartóztatása következtében a császár flotta-tervei lényegesen kedvezőbb fogadtatásra számíthatnak.

Brüsszel, jan. 8.

A Herzog

Egyébként azt hiszi, hogy a praxiszban nem nagy jelentősége lehetne a köirratban foglaltaknak. A közgyűlés ezután kimondta, hogy a köirratot helyesléte veszi tudomásul.

A gödöllői Erzsébet királyné szoborja megszavazott a közgyűlés ezer koronát.

Kiseb jelentőségű ügyek az egyes közegekre vonatkozó számadatok és költségvetések elintézése után a közgyűlés véget ért.

EGYHAZ.

Az új vécsi püspök. A „Neues Wiener Tagblatt” arról értesül, hogy *Belopotocky* aposztolói tabori püspököt a király legközelebb kinevezi vécsi püspökké.

Goldis és Mangra. Aradon Goldis püspök a román karácsonykor mondott misé *Mangra* Vazult ünnepelesen *protosyncellus*-sá avatta fel. A püspök pasztorievlet intézett híveire, melyben a haza felvirágoztatására a béke apostolát ajánlja.

UJDONSÁGOK.

Jan. 8.

Személyi hírek. A király tegnap *Erdő Ágoston* és *György Vilmos* cumberlandi hercegekét külön kihallgatásba fogadta. — *Alice* tiszoknai nagyhercegnő leányával, *Anna* és *Margit* főhercegnőkkel Salzburgból Bécsbe érkezett. — *Péter Ferdinánd* főherceg Ormánből Bécsbe utazott. — *Székely-Marek* Laszlo nagykövet, a ki tegnap külön kihallgatásba volt a királlyal. Bécsből visszafelé állomásra, Berlinbe. — *Báro Chianucky* — mint Bécsből jelentik — megújult következtetésben agyban levő beteg. Nagy lán van, de állapota nem agaztató.

A miniszterelnök a trónörököséről. *Sellé* Kálmán miniszterelnök, a ki a delegáció ülése miatt ma Bécsben időzik, ma délelőtt *Ferenz Ferdinánd* trónörökösét fizesgette és az új alkalmából kifejezte a kormány szerencsés kívánatait.

Miniszteri bizt. Dr. Blaskics Gyula vallás- és közoktatási miniszter gróf *Teleski Sándor* miniszteri biztos névzeté és megbízta a báró *Erdős-Asp* az ezzel összefüggésben álló budapesti Ferenz József tanító háza és a kolozsvári tanító háza feletti felügyelettel.

A német esszári pár Egyiptomban. Hamburgból egyre-másra érkeznek a különböző jelentések, melyek mind *Mishova* utatartják a pár nyar elején Franciaországba utazik és a párisi kiállítás is megfigyelt. Ma pedig ugyanezen Hamburgból utatartó utazás, hogy a német esszári pár újabb keleti utazásra készülődik és valószínűleg aprilis havában Egyiptomba utazik. A *Hohenzollern* esszári yachtot már javában készítik a nagy utra. A hajónak aprilis elején utazásra kell állania. A *Hohenzollern* fedélzetén az uralkodó-pár Rómába utazik, a hol néhány napig fog időzni, s onnan indul keleti újra. Hivatalosan meg nem tudnak semmit arról, hogy a esszári pár mikor megy Párisba.

Kitüntetés mérték. *Szomszky* Sándor mérnököt, a Ferenz József földalatti vasút mozgósítási és műhelyszolgálati vezetőjét az olasz király az olasz koronarend lovagkeresztjével tüntette ki. A belügyminiszter ma küldötte meg a külföldi rendjelet a tanácsnak, hogy a mérnök részére kezbesítesse.

Családi öröm a román királyi háznál. *Nária* hercegnő, a román trónörökös neje — mint Göttingből távrirozzák — a Fridenten-kastélyban ma leánygyermeknek adott életet.

Schenk tanár utódja. Bécsből azt távrirozzák, hogy *Schenk* tanár helyett, a ki az ellene indított mozgalom következtében kénytelen volt a napokban állását visszavonulni, dr. *Schaffer* József tanárt bízza meg a kormány az embriologiai intézet vezetésével.

A tél szépségei. Szomorú ézei az idő. A múlt hónap közepé óta az egész országban ködös, és az időjárás uralkodik. Nehézség a fagypontra alá szállt ugyan a hőmérséklet, de csakhamar ismét megenyhült az idő és a nedvesség újra elfoglalta birodalmát. A fővárosban és a déli vidékeken még mindig ilyen az idő, az északi vidékeken azonban ma már újabb beállott a fagy. Az egyelőre derült kezd és hűvös, hogy most már igazán beállt a tél. Az állandóan enyhe időjárás következtében a folyók is nagy részben jégmentesek, vagy csak egyes jégtáblákat görgetnek hullámaikon. A Duna Budapestnél szintén majdnem egészen szabad, csak a part mellett akad még az ösztörtörött jég. Az olvadozó az összes folyókat megduzzasztotta s ez az oka, hogy pár nap óta a Duna is ugyszóval az egész szakaszon áradásnak indult. A több helyen megtorlott jég lassankint szétmúlt, s tegnap a legnagyobb, a pozsonyi is annyira meglazult, hogy nagy áradás mellett megindult. Ez az oka annak, hogy a napok óta férgentes vizűtör a fővárosnál tele van az új jégtáblával. A pozsonyi torlást követően a vízármazás még tegnap 614 centiméternyi volt, ma azonban több mint három méter esett, úgy, hogy ma állása 254 cm. Pozsony alatt, Somorjánál részben megtorlott a jég, de pár nap múlva innen is eltörött, ha az idő így kedvez. A földművelésügyi minisztérium varjázi osztályához érkezett jelentések szerint a vizzállás a következők: Passau 309 cm. (árád), Lüz 15 cm., Stein 29 cm., Bécs — 22 cm. (árád), Pozsony 254 cm. (apád), Komárom 226 cm. (árád), Budapest 195 cm. (árád), Paks 380 cm. (árád), Jégtorlasztól, Baja 284 cm. (árád), Mohács 242 cm. (árád), Komos 202 cm. (cselők áradás), Újvidék 259 cm. (árád), Zimony 240 cm. (árád), Pancsova 304 cm. (árád), Drenkova 290 cm. (árád), Orsova 356 cm. (árád). Zimonyi jelentés szerint ott ma reggel megindult a jég.

A koresolyapályák is természetesen mind zárva vannak a koresolyapályák híveinek nagy szomorúságára. Ha egyszer-egyszer, egy-egy hidegebb éjszaka után, meg is nyílik a jégpályák, az idő csakhamar megenyhül, a jég ismét olvadni kezd és déltájban a koresolyapályák már egészen lassú, göngyölgő pályákon egyeznek annyira-mennyire tovább siklani. Deutánra aztán már ehalgatt a zene, a villamos lámpák sem gyútladnak ki a koresolyapályákon csak a parti gálapályák pislogó fénye nyellett csillog a meggyűlölet viz.

Matkovits Sándor nagyapa. *Matkovits* Sándor v. b. t. l. országgyűlési képviselő leánya, *Lukachich* Béla miniszter segédtitkár felesége, ma reggeli egy egészséges gyermeknek adott életet. A boldog nagyapának, politikai és gazdasági közéletünk és köztudatunk örömeiben a tisztelők nagy serege osztozik.

A brassói főkapitány párba. *Brassóban* — mint nekünk jelentik — a napokban nagy föltűnést keltő öngyilkosság történt. *Buday* István járásbírósi aljegyző agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember már reggel óta idegfehérséggel szenvedett és végzetes túltáplánnyal elmezávarban létezett el. A rokonoszenes úja trágikus sorsa nagy részvétet kelcs.

Beteg főherceg, Jenő főherceg — mint Bécsből jelentik — influenza-bronchitisben megbetegedett és már néhány nap óta agyban fekszik. Ma délután valamivel javult a főherceg állapota, de azért mindenesetre még néhány napig nem hagyhatja el az ágyat.

Az új postabiztonság. A közlekedés roszmármórási bevezetése, vagyis a múlt év január hó eleje óta több oldalról hangzott fel panaszok a tekintetben, hogy a postahivatalok nincsenek ellátva az új helyekkel; kegy: a forint és krajczár kiállítás utalványokot a postán nem fogadják el: a régi úrlapokat nem szeretik ki, stb. — A budapesti m. kir. posta- és távüzenetbiztonság figyelemre méltó közönséget, hogy a kereskedelmi miniszter múlt év december 13-an 84096. szám alatt a tárgyban kiadott és a „Budapesti Közlöny” múlt év 288. számában közzétett rendelete minden postahivatalnál ki van függesztve és ebből mindenki teljes tájékozást szerezhet magának arról, hogy utalványai vagy más küldeményei most hogyan adja postára, mit követelhet és mit nem követelhet a postahivataltól. — Hátvartalan utalvány vanak ezen rendeletben a postahivatalok, hogy folyó év január hó 1-től csak az 1, 5 és 25 filleres levelezőjegyek és az 5 filleres levelezőlapokat használhassák ki a közönséget, mert a többi régi levelezőjegyek egyelőre még három hónapig érvényben maradnak. Ezen rendeletben utalvány vanak továbbá a postahivatalok, hogy a régi utalvány-úrlapok, postai megbízási jegyzékek és pénzelevéltörökök minden díjlelcsón nélkül eszérék ki újakkal, mert a régi úrlapokat használni már nem szabad. Ezen kívül minden hivatalnál 2 fillert megveszthető az új tarifa kivonata és ebből meggyőződhetünk előre is arról, hogy miért mit és mennyi tartozunk fizetni. Az utalványok is megegyeznek a postának meg kell küzdeni: ez ekerülhetetlen, de ezen nehézség leküzdéséhez a közönség is hozzájárulhat, ha az őt érdeklő hivatalos közleményeket a maga részéről is elolvassa, minden konkrét panaszt pedig egyenesen egy levelezőlapra a posta- és távüzenetbiztonság tudomására hozza.

Országos nyomdász-sztrájk. Budapest kiküldével, a hol a nyomdások 11-ét szervező bizottság és a főnökök között mintegy fél év óta meggyezéses jött létre, mint a minap már említettük, az egész országban erős sztrájkmozgalom indult meg a nyomdások között. Máris több nagyobb városban sikeresen végződött a sztrájk, több helyen pedig most folyik. A nyomdások követelése mindenütt ugyanaz. Követelik a 9 órai munkaidőt a helyi viszonyokhoz képest 9-10 vagy 11-őt bérminimimot. Hogy a hatóságokkal vagy úrlapokkal kikérüljék, sehol sem lépnek ki váratlanul a munkából, hanem mindenütt betartják a törvényes 14 nap felmondási időt. Ennek dacára a mozgalom vezetői közül már többekek kiutasítottak. Így a satorjai-újhelyi rendőrség három, az ugarvári rendőrség pedig egy nyomdászt kiutasított az illető város területéről. *Kassán, Nagykanizsán és Győrött* sztrájk nélkül megkapták követeléseiket, *Esztorgombán, Eperjesen, Szegárdon Szászvárosban, Szabadkán, Bestercezen, Lőcsén és Szamosújváron* a munkások győzelmével végződött a sztrájk. *Brassóban, Pécsen és Debreczenben* már felmondottak és ezeken a helyeken a jövő héten tör ki a sztrájk. A nyomdások bíznak a teljes győzelemben, mert kellő összeg felett rendelkeznek, hogy a sztrájkolótak segélyezhessék.

Inség Zemplémben. A tavalyi rossz termés miatt a feleideki járasokban éhínség lépett fel. A burgonya, a szegény nép főétele, megromlott. Több községben a szegény lakosok már *val tatarkorukkal* tengetik életüket. Ilyen körülmények között a kivándorlás oriasi és megdöbbentő arányok öltött. Az inség enyhítésére most a szinnai, sztrópkói és honnani járasokban *inséges helyi bizottságok* alakultak, a melyek az inségesek részére pénzt és élelmet gyűjtöttek. A megye törvényhatósága 2000 koronát szavazott meg az inségesek részére, egyezményt lékelt a kereskedelemügyi miniszterrel, hogy az inségeseket közmunkával lássa el és e végül állami segédletmel folytasson. A miniszter most 28.500 koronát utalványozott ki, a melyet szét fognak osztani a teljesítendő közmunka elintézték.

Veres karpárba Pétkán tegnapelőtt *Hipp* Deszó fozságbíró és *Jelticska* királyi közigazgató veres karpárba vitték. A parosvadászok, a melyre Jelticska inzulusa adott okot, harszékeltesség tartott. Jelticska három vágást kapott fejére, mire a segédok a parját beszüntették.

Riadalom egy színházban. A újrainemzeti színházban tegnap este túlzárma nagy pántok okozott. *Deréky* «Náporatóz» közt népszerűnek harmadik felvonása alatt hirtelen elergett az a hír, hogy *tíz van.* A zseulóság téli színházban nagy ijedség tenadt; asszonyok, férfiak, gyermekek rohanna igyeksztek menekülni. Baj nem történt, csak néhány nő ájult el. A színház egy perc alatt hátrált, az előadásnak vége szakadt és a színesek járásában menekültek az udvarra. Tíz a szomszédházban, *Dornyei* honvédfőhadnagy hálozójában volt, mely teljesen tökéletes ment. Dornyei a színházban voltak, gyermekek pedig otthon, a kiknek azonban szerencsére bajuk nem történt.

Hálál a szabadságról. *Ács* Kovács községben a csendőrk löpés miatt elfogtak egy fiatal földművet. Az elfogott tolvaj alya, *Dinovan* Lőcsén a községhezára ment, hogy lát kiszabadítsa. Ott azonban egy összetűzés a csendőrökkel, hogy ezek szurony szegezve mentek neki és *Keresztúr sztrájk* a mellét. *Dinovan* nyomban halva rogyott össze. A vizsgálóra hadbíró érkezett Szegedről.

Büntetés elől a halálba. Rimaszombaton *Simkó* Ferenz tekkönyvvezető fegyelmi büntetés miatt agyonlőtte magát. A szerencsétlen ember ellen valami mulasztás miatt fegyelmi vizsgálatot indítottak meg, a melytől kézzelgát a befeljesítés. Simkó meg tudta, hogy el fogják íteni és ezért a halálba menekült. Trágikus halála a városban nagy feltűnést keltett.

Coppée és Déroulde. Párisból távrirozzák, hogy *Coppée* felépett jellőtték *Déroulde* arálésében. Meg is írta ezt Brüsszelbe a szankcióvető *Déroulde*nek egy leveleiben, a mely ma nyilvánosságra jutott. A level így végződik:

Elfogadtam a feljöttéget s meg is választottam az ön utódjait. Követelni fogom, hogy ön visszatérjen csak addig fogom betölteni a mandátumot. Eljen a jobb köztársaság! Eljen a jobb nemzet! Testvéri szeretettel öleli *Coppée*.

Luochen életmódja. Genéből jelentik, hogy a genfi bírtonyagató jelentést küldött a berni központi kormányhoz és jelentésében azt mondja, hogy letelt már mind a két hatónapi időszak, a melyet *Luochen* magánfogásban töltött és a törvény értelmében a kormány újabb intézkedés nélkül nem lehet Luochen tovább magánfogásban tartani. Luochen magaveleleje így és ezért azt indványozta a bírtonyagató, hogy méltó nyosságból Luochenit az általános munkahelyre kellene beosztani. A központi kormány elnöke erre azt felelte, hogy ebben egyetért az igazgató előterjesztéssel és beleegyezik, hogy Luochenit egyelőre a közös műhelybe bocsássák, de kiköti, hogy a legesélyesebb fegyelmi vétség esetén azonnal bizonytalan időre vigyék vissza a magánfogásba.

Öngyilkos aljegyző. Tornalján tegnap felütést keltő öngyilkosság történt. *Buday* István járásbírósi aljegyző agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember már reggel óta idegfehérséggel szenvedett és végzetes túltáplánnyal elmezávarban létezett el. A rokonoszenes úja trágikus sorsa nagy részvétet kelcs.

Egy hónap bűnkörképje. A fővárosi közigazgatási bizottság ma délelőtt ülést tartott, a melyen *Rudnay* Béla főkapitány részletes jelentéssel számolt a főváros személy- és vagyonbiztonságának állapotáról. A jelentés a múlt hónapról szól s abból kiemeljük a következőket:

A személy- és vagyonbiztonság a múlt hónapban kiégült volt. A rendőrség 1124 bűnesetben fejezte be december hónapban a nyomozást. Ezek közül 153 bűncselekmény irányult az ember élete és testi épisége ellen s mindezek az esetek kisebb jelentőségűek voltak, úgy, hogy a közbiztonsi állapotok e tekintetben felelő kedvezéket voltak. A vagyon elleni bűncselekmények száma 913 volt. Különösen nagyobb számmal fordultak elő betörések és lakásokba alkulesseal való behatolás mellett elkövetett lopások, melyek egyébránt rendszerint a téli hónapokban gyakoribbak. Így eset azonban, mely körülményeinek, vagy a kar nagysága miatt külön felteendő volna, nem fordult elő. E bűncselekmények tettesnek nagyobb részét sikerült kinyomozni s az ügyeseknek átadni. Így kinyomozott a vendőség egy három tagból álló, s egy másik, két tagú tolvájszervezetet, a melynek tagjai a delutáni órákban alkulesseal három, illetőleg öt lakást nyitottak föl s ily módon mintegy 2000 forint őrü hirtelen loptak el. Mindkét szervezet tagjai az ügyeseknek adták át. Ugyanezen ide kisertek egy nagy, rovtól multu emberökölő álló bűncselekmények, a melynek tagjai éjszakaiken idején öt padlást felörték s mintegy 850 forint őrü hirtelen loptak el. Kinyomozott azután a vendőség még egy rovtól multu ember, a kik Budán, a villákban s az egyik gyárban hét ízben követek el lopást. Kinyomozta veire s tartoztatva a vendőség a múlt év december 3-ika és 4-ike közötti éjjelen Szegeden elkövetett betörést tetst is, egy budapesti személyesen. Ez az ember az ellopott ékszerek értékesítésé végett december 23-an a fővárosba jött s ugyanekkor már el is fogta a rendőrség. Megkerült a loptól holtan nagy része s a a tottes már az ügyeseknek van. Decemhernben 723 lopási esetben fejezte be a rendőrség a nyomozást. Ezek közül 242 esetben 40 koronán aluli, 137 esetben 20 koronán aluli összeget fejt ki az okozott kár nagysága. A többi esetek esetkü jelentőségű, becsületvesztés, ragalmazási és hasonló esetek voltak. — A kir. bíróságok hatásköre alá tartozó bűncselekmények miatt a múlt hónapban 248 embert tartóztattak le a rendőrség: Ezek közül 138-át a bíróságokhoz kísért át, 71 szabaddá került. 6-ot körházba utalt a rendőrség, 9 közigazgatási elbírálás alá került, vegre nagy elen az eljárás a hó végén meg folytatásban maradt. A múlt hónapban közigazgatás elbírálás alá került 1744 ember. Ezek közül az ország javítóintézetbe helyezték 3-at, az elbíróságokhoz 6, más hatóságokhoz 124 került. Kihagyás elutasított bűntettesek elszöndése után szabaddá helyezték 974-et, kényszerűen elutasítottak 291-et, tolvonzra ment 237, aközbe tolvonz 109. A tolvonzók közül kihaltak 56-ot, és pedig 1-5-éve 50-et, másokkorra 6-ot. Külföldi utat közöltük.

Bakák és huszarak harca. Az Angyalföldi korszakban nem mulik el vasár- vagy ünneppan a nélkül, hogy véres verekedés ne történe. Rendesen a polgárok meg katonák szokták összetenni, a mely alkalmakkal egy-két ember veresen kerül el a harczerőlt. Tegnap is ily verekedés volt, de ezuttal katonák vezettek össze, bakák meg huszarak, s a tegnapi verekedés volt talán az, a melyen a legbüvös vér folyt. Az egyik verkedés színhelye a Hungária-út 59. sz. a levi csapadék volt. Huszarak, meg bakák jöttek össze a helyiségben némszeresekkel, s tanzoltak, ittak kész esőg, a mikor összevetektek. A bakák többen lévén, a huszarakot kiszorították a helyiségből, a mi ezeket perze ropanttal felmozdította. Nekimentek a kapunak, a melyet mögöttük bezártak, s kardjakkal foszogatni kezdtek. A vendőség erre a tértárcaneközökhöz fordult segítségért, a honnan azután kísérett az őrző, a mely esendre inette a dübönő huszarakot. Ezéknk perze nem impátt a felszólítás, a mire az őrzőart vezető tüdés tüdés vezényelt. Előbördültek a fegyverek, s a következő pillanatra meg jászóval öszeryogott az egyik huszár, a 21 éves *Szilágyi* István, a kiket hasába fordított az őrzőart egyik golyója. Mentre előhúzódtak a mentőket, a kik azután a haldokló legényt elvitték a XVI. számú helyiségű körházba. E körben sok lovas- és gyalogos rendőr is parkodott a rendelt helyreállítási s a huszarak *Ekke* István 1026. számú rendőrt is megsebzették, a ki most a rendőrkörházban fekszik. Vegre is az őrzőart öt huszárt elfogott s a katonai hatóságokhoz kísért, mire a rend helyreállt.

Munkásgyűlés Óbudán. Az Óbudai munkások tegnap este látogatást tettek a föld-utca 3. szám alatt levő *Székely*-tele végzőleiben. Napirenden volt: 1. Államnép választás. 2. Törvény, jog és igazság. Magyarországon. *Székely* István feljegyezte, hogy a reformnak monddtó kúrta bíróságek bevezetése után is Magyarországon van a legszűkebb választási jog. *Székely* Kálmán mondást frazisek nevezte, mert Magyarországon most sines «törvény, jog és igazság», hanem csak oly rendőrorlam, mint volt *Banly* alatt. *Szalai* Oszkár s többekek hozzájárulása után a gyűlés rendelt érteket.

Hatalmas pofon. *Mályás* Elek 32 éves villamossági szerelő ma délután az új országban munka közben összevetett egyik társával, a ki azután úgy arculütötte, hogy eleesett s az agyrizkódás tünetei között felóra hosszúag eszméletlenül végődött. Vegre is a mentőket hívták, a kik eszméletre térítettek s Josikautca 1. sz. a levő lakására szállították.

A két falurossza. *Dragovits* Rudolf egyköszi ügyében dr. *Várady* Sándor kir. aljegyző vezetés alatt a budapesti csendőség egyre folytatta a is a vizsgálót. Az őt letérőztető köcsis kihallgatása az egész napon át tartott. Mind az őt gyűsnyosított és fedeztet mellett ma este hozták be a pestvidéki törvényesek fogházába.

Agyonfórázott gyermek. *Norák* János szoba-festő tegnap este részegen ment bástya-utca 5. szám alatt levő lakására. A vele közös háztartásban élő *Vörös* Mária részegsége miatt szemrehányásokat tett neki. A részeg ember ezen annyira felüldöbött, hogy felpofozta az asszonyt, a ki e pillanatban forró tejet tett edényt tartott a kezében. A tejes kanna oly szerencsétlenül esett ki a kezéből, hogy annak tartalma az agyban fekvő négyhónapos Nándor gyermekükre ömlött s azt halálraon öszeryogott. Ilyen állapotban vitték szegénykét a Rókus-körházba.

A perditó lovajal. *Kuhinéz* Mari bukott leányok angol-utca 9. szám alatt levő lakása alakult az éjrt valaki beverte. A leány nagy lármát csapott. Éjf. akkor haladt arra *Linez* József, 35 éves napszárma. A mint Linez az ablaknál elhaladt, megfogta két eszméző kímészert ember s alaposan ütögetni kezdte. Hirtelen erőteljesen, hogy ártatlan, 6 az ablakot nem verte be, a két imreterelt, annak intab püffölte, sőt az egyik késsél karját is végválasztotta. Mikor azután Linez a sok verésvesztéssel öszeryogott, a két alak eltűnt a sötétben. A sebesült a Rókus-körházba vitte, a két késelőt pedig a rendőrség nyomozza.

Szédelgő hirdetésű ügyök járta. A múlt hónapban jelentékenyebb íptelepekkel és kereskedő-üzemeket azzal, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara, illetőleg ennek titkárnak megbízásából valami írodalmi vállalat számára hirdetséket gyűjt. Az illető, a *Pekár*-Reisné nevet használ és a ki magát itt-ott kamarai tisztviselőnek mondja, a kamarától megbízást nem kapott, s emellogva nincs jogozott, hogy a kamarára vagy annak a titkárára hivatkozzék.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Ujságírók matinéja. A budapesti újságírók egyesületének vasárnap, január 14-én, tartandó matinéja iránt óriási az érdeklődés, a mit különben a matiné programja igen természetese tesz. Művészi színvonal és gazdaság tekintetében ez a músor igazán legelső rangú, a mit a közreműködők névsora: *Ábrányiné Wein Margit, Szilágyi Arabella, Ágai Adolf, Popper Dávid, Blau Gyula, Szendy Árpád* is bizonyít. Az előadandó számok között egész sor ujdonság is szerepel. Meghívókat a matinéra nem ad ki a rendezőség. Jegyet mindenki válthat naponta délután 3-6-ig a budapesti újságírók egyesületben, kerpesi-út 17. szám 1. emelet. Földszinti páholy ára 10 korona, erkélypáholy 8 korona, földszinti ülés 2 korona; erkélyülés 1 korona.

Országos dalnőpán. A legközelebbi országos dalnőpán a jövő év folyamán lesz *Kassán*. Az országos magyar dalnőpán-egyesület választmányja felhívja az országos karok miatt az egyesület gazdasághoz, *Hackl* Lajos székfúvósor tanárhoz (Budapest, VIII. Rákóczi-utca 4. sz.) forduljanak. A közös és a költött versenyt hangszerre azonban csak azok az egyesületek tarthatnak igényt, a melyek a részvétel díját személyenként az egyesület pénztárába felítették. Az országos dalnőpán-egyesület választmányának január 13-án este 6 óra kor a nemzeti zenéde nagyeremben rendezt ülést tart.

Hangverseny. A budapesti zenekedvelők egylete néhány év előtt mevádo, jelenkény tényezője volt a főváros zenekedvelők. A pompásan szervezett egyesület egyszerűen, virágzásának legszebb idejében, összeroskadt. Korébbi-ül év előtt volt, a mikor az egyesület fejkörték el. *Bellovics* Imre igazgató vezényelte a fejjegyzett zenekedvelők, a melyben az összes hangszerket öpen olyan kitűnően voltak képviselve, a milyen érteljes volt a női és férfiak gárdája. Emlékszőnk még a *Missa Solemnis, Szabat Mater, Terentis, Faust elkárhozása, Verdi-rekviem* hatalmas előadásaira. Azóta a zenekedvelők egyesületét nevezt sőt honálly tartakta. A személyes harcok, a rossz gazdasági sulya alatt tönkrement az egyesület jó hírneve. Nem volt a zenekedvelőknek elűbő erjűk, a vezető visszavonult, misűt kereste habraír s egy szep napon arra a végeredményre jutott a választmány, hogy vagy be kell esukni a boltot, vagy újra kell szervezködni. — Nagyon helyes: az utóbbira határozták el a magozást s így történt, hogy néhány hónap előtt a budapesti zenekedvelők egyesületének helyiségét ismét a munka, a szorgalom, az ambicióztótt tanagt. Ennek eredménye volt a mai előadás. *Haydn* «Északok» című oratóriumát mutatták be. A vidgató termékek dohogóját erre az alkalomra megnyújtották. Az összes egyesületi tagok, a zenekar, az operai zenekar 26 tagjával megszaporítva, ismét megjelent a közönség előtt. Karmesterük: *Bellovics* Imre biztos kézzel adott jelt a kezdésre és a zenekedvelők egyesülete ismét föltámadt. Reméljük, hogy a mai est az egyesület számára új aera kezdetet jelent és hogy most már gyakraiban lesz alkalmunk meggyőződni arról, hogy az egyesületnek az ő állandó fekte betűs háttér-utcai czimtalábján kívül: vannak aktív működő tagjai is.

A mi most már a mai estét illeti, annak csak ama részéről kell bevezélnök, a mely az előadásra magára vonatkozik. Hayda oratóriuma nem szorult ismeretesse. — Az előadás nagyon jó volt. A zenekarban láttunk ugyan egyes tagokat, a kik a kezdők járatlanságát azutak el, a kiknek vonója bizonytalanul ugrált ide-oda, de hat ezt bizonyára észrevette *Bellovics* is. Majd segít ő a dolgon. Az int-przetáczió megválasztott a gondos betanítás, az alaposag és pontosag. Különösen a karok érdemének dicseretet. Egyszeres, imos eszemlelet hallottunk, a mely nagy feladatot képes teljesíteni. A mi minden része kitűnően juttott érvényre. *Bellovics* jelenkény munkát végezt. Az ő körültekintő irány-vevényelete, biztos keze diadalra juttatta a sereget. A szókotak: *Arányi Deszö, Takács* Mihály operai tagok és *Rabinovszky* asszony énekelték. Utóbbi ma lépett először a nyilvánosság elé. Ugy tudjuk, hogy csak rövid idő óta tanul énekelni s így mindenesetre érdem számba megy, hogy első alkalommal ilyen nehez szerepre vállalkozott. Kezdetiben ugyan lamplazsal küzdött, de az első biztató taps után megjött a bátorsága és azután szép sikert aratott. Világos, de szopránya van, a mely megérdemli a művelést. Hangja tiszta, finoman eseng és a közepes-étől kezdve folyton erősödök. Alakja is szép, alkalmas a szoprára. *Arányi* és *Takács* egyformán jelesek voltak és kitűnő oratórium-énekek-bizonyultak. A zenekari rész alatt Arányi annyit köhelselt, mintha azt is a partitúra írta elő. A teremben megjelent szép számu közönség sokat tapsolt a közreműködőknek és *Bellovics* karmesternek is, a ki a határozott nagy sikerből az orszáronfent illet meg. (e. a.)

Filharmoniai hangverseny. Holnap, szerdán, este fél nyolc órakor tartják meg az V. filharmoniai hangversenyt a vidgató nagy termében *Suwet* Emil londoni hegedűművész közreműködésével. A músor első felét, *Schumann* «Manfred» nyitányát és *Saint-Saens* III. hegedű-versenyt *Sauvé*-val, *Erkel* Sándor vezényli. *Buttykay* Ákos és-mió szimfoniáját (ujdonság) és *Grieg* «Simfonikus tanzozat» *Kerner* István, operaház karmestere iránylja, ki az alkalommal először lep a filharmonikusok dohogójára ilyen műsöghen.

Opera. Az operaházban holnap «Aldat» adják bérletfolyamban (6. sz.) *Vasquez* gróf, *Hilgermann* Laura, *Berts* Mimi, *Larizza*, *Beck*, *Ney* D. *Kornai* és *Ney* Bernát közreműködésével.

A nemzeti színház új rendezője. Gróf *Kelevich* István intendants *Somló* Sándort, a nemzeti színház művészt, 1900. január hó 1-től a színház rendezőjévé nevezte ki.

A «Névtelen levelek» főpróbjája. A magyar színház új hőszámlán, a «Névtelen levelek»-nek a múlt héten elhasznált bemutató előadást ezen a héten példétlen, január 12-én tartják meg. A darab nyilvános főpróbjája a nagy előbb, január hó 11-én, delelőtt 11 órakor lesz. A magyar színház igazgatósága e főpróbjára új meghívókat küldt szét.

Művészet Nyireghyázán. A nyiregyházi *Bessenyei-kör* fényes művész estét rendezett tegnap a Korona-szálló dísztermében, Budapestről hívott vendégek közreműködésével. A terem szépségű megtelt és a nagy közönség tünéttel táppakk ünnepele *Ábrányiné* asszonyt, a ki Carmenből a *Habanera*t, *Fantást* az *Ékszeráriát* és végül magyar dalokat adott elő és *Oláh Ferenc* Ottó kisasszonyt, a fővárosi társaságban is ismert jeles czimballanművészt, a ki nagy virtuozitással játszott *Alaga* Gézáknak nagy koncertjét és *Hunyady* László nyitányát *Ábrányi* Emil felfelévalissal működött közre, dr. *Szabó* László pedig egy verset szavalt nagy tetszés mellett. A kiválóan sikerült művész-est rendezésében báró *Felitzsch* főispán, *Feritska* országgyűlési képviselő és dr. *Prók* ügyvéd, a *Bessenyei-kör* titkára buzgólkodott.

A Velasquez kiállítás bezárása. Az országos képtárban rendezett Velasquez kiállítás, mely a múlt év október végén nyílt meg, ma bezárt. Az érdekes kiállítás iránt igen nagy érdeklődés nyilatkozott. Közel 14,000 látogatója volt. A Velasquez-kiállítás helyére, mint már említettük, február havában új kiállítás jön. Az új kiállítást a petervári Eremitage-múzeum és a madridi Prado nevezetesebb műveit mutatják meg pompás helográv másolatokban.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

Felolvasás a munkáskaszárnyban. Az V. kerületi munkáskaszárnyban tegnap dr. *Vámbery* Ruzsem a bevezetés ember büntető jogáról tartott előadást, melyben számos gyakorlati példát kapcsán a mind-magyar ekleben előforduló büntetőjogi fogalmakat világotlatta meg.

A szabad lycenban. A műegyetem pótlóülné (VIII. Esterházy utca 13.) január 10-én, szerdán két előadás lesz. Délután 5 órakor dr. *Károly* László tart előadást a *művészetek ábrányáról* *Egyiptomban*. Hat órától dr. *Sebestény* Károly a *Római irodalomtörténet* köréből tart előadást.

A magyar tudományos akadémiá l. osztálya ma délután 5 órakor *Ferencz* Károly előadta a múlt év október végén tartott, melynek előző *Árbóth* Oszkár I. t. a magyar nyelvbe került szók atvételeinek helyéről és koráról értekezve, kimutatta, hogy a szavak nagy tömege nem kerülhetett, a mint *Munkácsy* Bernát hiszi, már Elekközben, illetőleg Lebedikban a mi nyelvünkbe. E helyeken a magyarok legelőbb orosz nyelvvel érintkeztek, pedig azt *Munkácsy* is kénytelen elismerni, hogy szavak többsége magyar nyelvűrsből vált. Egészben ünkegyes *Munkácsy* feltételese, hogy az *Ujlelők*, a kiket a tudósok orosz törzsek tartanak, bolgár, illetőleg oroszulvan fajta nyelven beszéltek. Az az állítás pedig, hogy a magyar keresztény terminologia szavai része a régi hazában meghalt volna nyelvünkbe, össze nem egyeztetendő azzal a tudással, hogy a közös szavak keresztény terminologia Pannoniából legelőbb csak *Methodus* halála, azaz 885 után terjedt tovább, tehát még az is ismerhetők az etelközi szavak a magyarok atvédősszokor, nem hogy sok idevagyó kifejezést áthadtak volna nekik. *Munkácsy* tagadja, hogy a honfoglalás idejében szavak nagyobb tömögben laktak volna Magyarországon, de maga is szót a bolgárok uralkodói és valószínűleg *tarja*, hogy *Pestel* ok alapították és neveztek el a IX. században. Már pedig a *Pest* név szav, még pedig hangtan alaktól is fogva könnyen felismerhető, még specialis bolgár-izvá elnevezés. Így halomra dr. *Munkácsy* egyik erőssége a másik után és nincs más hitra, mint ezután is azt binnünk, hogy az a nagy hitas, a melyt a szavak a mi nyelvünkbe egykorokot, itt a mi hazánkban ment végbe. — Utána dr. *Sebestény* József r. t. «Ugy így személynéknak eredetét című dolgozatát olvasta föl, a melyben kimutatta, hogy a budapesti személy nevémsa a történelmi korok *székelyi* volt: az e személynévre eredeti csak a földszőlő névből volt meg s abból terjedt át némely más ízelekre; a *van* íze pedig eredetileg nem ízelek, hanem igenc volt s azt jelentette: *vált, lelt, hólép.*

Az ír. irod. társulat holnap, kedden, este hat órakor a közönség szünet nélkül hazánk dísztermében felköszöbölt tart. A tárgyozott a *Károly* dr. Handler Simon *Jób Könyve*; *Palágyi* Lajos *Mizes a szatropban* (költemény); végül dr. *Fodor* Armin törvényeszi bíró: *Moses magánjogi törvénye.*

FŐVÁROSI ÜGYES.

A fővárosi közigazgatási bizottság ma délelőtt *Márkus* József főpolgármester elnökletével ülést tartott, a melyen *Lahocsinszky* Árpád jegyző előadása mellett mindenféle tudomást vettek, hogy a közgyűlés a közigazgatási

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetés rovatban minden szövegezi beiktatás közönséges petít...

Minden hirdetés felvételéhez az a kiadóhivatal igény. Címzett ellát...

TELEFON 6354. Csak oty levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levelbelyeg vagy levelezőlap beküldeték es a hirdetés alatt allo szam kozoliteik.

Kis hirdetéseket... Breuer növérek... Burger Vilmosné... Nemecsek A... Deutsch Julia... Toldi Lajos...

8 firtért évfent... Pallas-Lexikon... Alkalmazást keres... Ispáni állást... Vidéki... Eladó... Hirdetés...

Vétel... Alkalmazást nyer... Szakácsné keresetk... Lakas es berlet... Első budapesti kavemagazin... Jó váltó-hitel...

KÁVÉ... Erényi-féle... Fényképeszeti gyári ipar... Pályázatok... Belák István... Oktatás... Angol nyelvemester...

Minden hirdetés felvételéhez az a kiadóhivatal igény. Címzett ellátott hirdetek minden közzelése után még 60 fill. belyegilleték is fizetendő.

Meghívó. A mezővárosi takarékpénztár 1900. évi január hó 28-án d. e. 10 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a t. részvényesek ezennél meghívotnak.

Budapesti villamos városi vasút részvénytársaság. Hirdetés. A budapesti villamos városi vasút részvénytársaság 1899. évi április hó 14-én tartott VIII-ik rendes közgyűlése által...

Való. Magyar királyi államvasutak 1900/1. évi rendes közgyűlése. A Magyar Királyi Államvasutak Rt. 1900. évi rendes közgyűlése...

DUPLA MALTSÁSOR. Szent-István védjeggyel. POLGÁRI SERFŐZŐ R-T. gyártmánya, a legköltségteljesítő ital.

Pilseni ösforrás. Mint palackozás. MEZEY és TÁRSA. Nincs többé ANSTIMA. Dr. CLERY, Masselle (Franciaország).

GYÜMÖLCS-FŐZELÉK-CONSERV. Conserven-Actien-Gesellschaft. RINGLER JÓZSEF FIAI. BOZEN (Dél-tiroli).

Hirdetmény. A Jászkerületi népbank és takarékpénztár évi rendes közgyűlése. A tanácskozás tárgyai...

Két közérdekű könyv. Szájrol szájra. Mendemondák. A magyarság szálló igéi. A világtörténet furcsaságai.

Pályázat könyvelői állásra. A számtári keresek és iparbank könyvelői állásra pályázatot hirdet.

Csödtömeg eladás. Vagyongombolt Szász Mihály b. eszéai kereskedőnek a csödtömeg eladására...

Hirdetmény. A Jászkerületi népbank és takarékpénztár évi rendes közgyűlése. A tanácskozás tárgyai...

Hirdetmény. A Jászkerületi népbank és takarékpénztár évi rendes közgyűlése. A tanácskozás tárgyai...

Hirdetmény. A Jászkerületi népbank és takarékpénztár évi rendes közgyűlése. A tanácskozás tárgyai...

Ezer és ezer ember! Hatalis éreget, kényes vágyait, ezeket az érzéseket...

Dr. GARAI ANTAL. Noha vírsággal farsang. A red dörbös öblös be...

Pályázat. A pesti ír. hitközség által kezelt alapítványokból a f. 1900. évi rendes közgyűlése által...

Most jelent meg! Legújabb életbelépett törvények külön kiadásai. Rendelkezőkkel, utasításokkal, magyarázatokkal, jegyzetekkel és betűsoros tárgymutatóval dr. SZOKOLAY ISTVÁN-tól.

LAMPÉL-WODIANER-féle törvénykiadásokban: Állami italmérési jövedékről szóló törvény és rendeletek. Ára 1 korona.

Bűnvádi perrendtartásra vonatkozó törvény. Ára 3 kor. 20 fillér. Bűnvádi perrendtartásra vonatkozó életbelépetési törvény és rendeletek. Ára 2 korona 50 fillér.

Esküdtbíróóságok kézikönyve a törvények teljes szövegével. Ára 1 kor. 20 fill. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest, Andrassy-ut 21.